

ACTA BIBLIOTHECAE
UNIVERSITATIS VARSOVIENSIS

KATALOG
druków XV i XVI wieku

w zbiorach
Biblioteki Uniwersyteckiej w Warszawie

Tom 8: Zbiorczy indeks proveniencyjny

KATALOG

druków XV i XVI wieku

w zbiorach Biblioteki Uniwersyteckiej w Warszawie

Tom 8:

Zbiorczy indeks proveniencyjny

ACTA BIBLIOTHECAE UNIVERSITATIS VARSOVIENSIS

CATALOGUE

of the XV and XVI century printed books

from the collections of the University of Warsaw Library

Volumne 8:
Cumulative provenance index

Scientific editing
Maria Cubrzyńska-Leonarczyk

Warsaw 2018

PRACE BIBLIOTEKI UNIWERSYTECKIEJ W WARSZAWIE

KATALOG

druków XV i XVI wieku

w zbiorach Biblioteki Uniwersyteckiej w Warszawie

Tom 8:

Zbiorczy indeks proveniencyjny

Redakcja naukowa

Maria Cubrzyńska-Leonarczyk

Warsaw 2018

trzydziesta dziewiąta pozycja serii

Adnotowane hasła proveniencyjne
Elżbieta Bylinowa, Marianna Czapnik, Izabela Wienczek
oraz Halina Juszcakowska, *Krystyna Opalińska*

Scalenie i korekta indeksów proveniencyjnych t. 1-7
Halina Mieczkowska

Projekt okładki
Jakub Rakusa-Suszczewski

Redaktor prowadzący
Maria Szewczyk

Łamanie
Piotr Molski

Katalog przygotowano i wydano dzięki dotacji MNiSW NPRH 11H 12 0214 81

NARODOWY PROGRAM
ROZWOJU HUMANISTYKI

© Copyright by Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2018
© Copyright by Biblioteka Uniwersytecka w Warszawie, Warszawa 2018

ISSN 0509-7185

ISBN 978-83-235-3389-4 (druk) ISBN 978-83-235-3397-9 (pdf online)
ISBN 978-83-235-3206-4 (e-pub) ISBN 978-83-235-3214-9 (mobi)

Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego
00-497 Warszawa, ul. Nowy Świat 4
e-mail: wuw@uw.edu.pl
księgarnia internetowa: www.wuw.pl

Wydanie 1, Warszawa 2018

Spis treści

Od Redakcji.....	7
Wykaz haseł.....	11

Od Redakcji

Dobiegła kresu nasza wieloletnia praca zespołowa zmierzająca do upublicznienia proveniencyjnych cech indywidualnych każdego egzemplarza druku XV i XVI w. ze zbiorów Biblioteki Uniwersyteckiej w Warszawie. O ile jednak ułożona alfabetycznie w 7 tomach (9 woluminach) część bibliograficzna jest stosunkowo łatwo dostępna dla każdego badacza i miłośnika przeszłości, o tyle wertowanie tak obfitego materiału w poszukiwaniu danych o właścicielach i użytkownikach poszczególnych książek wymaga nie lada cierpliwości. Postanowiliśmy zatem, choć ograniczeni czasem, przygotować w osobnym 8. tomie scalony indeks proveniencji, w celu ułatwienia jego przeszukiwania do wielorakich badań historycznych i bibliologicznych.

Zespolenie indeksu nie odbyło się jednak całkowicie automatycznie. Do wielu rozstrzygnięć trzeba było powracać kilka razy ze względu na własne wątpliwości wobec dawnej interpretacji zapisów i znaków oraz coraz większą dostępność nowych informacji w rozwijających się badaniach historycznych, zwłaszcza w zakresie dziejów regionalnych i historii Kościoła. Istotne jest i to, że na przestrzeni wielu lat, a rejestrację proveniencji podjęto w BUW z końcem lat pięćdziesiątych XX wieku, nad odczytywaniem znaków własności pracowało w ramach tzw. prac zleconych wiele osób, różnie przygotowanych, z grona bibliotekarzy i z poza nich. Gdy więc przyszło do realizacji planów wydawniczych stare zapisy rejestracyjne odnotowane w tradycyjnej kartotece trzeba było żmudnie weryfikować, co znalazło odbicie w odpowiednich notach na verso kart tytułowych poszczególnych tomów *Katalogu*. Mimo, iż swego czasu każdy odczyt zapisu, jak i interpretacja odpowiedniego znaku oraz stosowna adnotacja podlegała korekcie, przy scalaniu indeksu okazało się to często niewystarczające.

Oprócz wspomnianych uwarunkowań badań historycznych należy również pamiętać, że zwykle krótkie zapisy proveniencyjne ze swej natury nie dostarczają wiele materiału porównawczego do badania duktu pisma. Stąd nawet u osoby dobrze zorientowanej w zagadnieniu zdarza się nieraz niewłaściwa kolacja zapisu, jak i jego objaśnienie. Tylko dla przykładu wskaźmy przypadek księgozbioru kanonika warszawskiego Jana Chociszewskiego zm. 1617, na którego książkach darowanych kolegium jezuickiemu w Łomży odczytywano w materiałach rejestracyjnych zapis nazwiska w 5. różnych formach: Chociszewski, Gorazdowski, Giszewski, Gorszewski i Kociszewski, zaś zm. w 1861 r. Władysław Trębicki, pan na Mikityczach, znany zbieracz dawnych

poloników, właściciel doborowego księgozbioru przechowywanego w Linowie w pow. prużańskim przez długie lata egzystował pod hasłem Zrębicki. Takie zabawne, ale dezorientujące pomyłki znane są pracownikom wielu bibliotek i archiwów.

Tak więc decyzja o przygotowaniu zbiorczej indeksacji not proveniencyjnych odnoszących się do najstarszego zasobu Gabinetu Starych Druków BUW pozwoliła usunąć jeszcze wiele usterek i niedoskonałości zawartych w spisach do poszczególnych tomów, ujawniających dawnych właścicieli ksiąg, ich czytelników (polskich i europejskich) oraz instytucje przechowujące stare druki w przeszłości. Odnosi się to w równym stopniu do ważnych osobistości ówczesnego życia społeczno-politycznego, jak i szeregowych przedstawicieli szlachty, patrycjatu, nauki, duchowieństwa, a także osób, po których książka jest jedynym śladem materialnym ich istnienia. Wiele zapisów lub ich fragmentów nie zdołano w ogóle odczytać. W sumie adnotowanych haseł proveniencyjnych o różnym stopniu dokładności jest ok. 9500.

W prezentowanym zbiorczym indeksie proveniencji formy alternatywne nazwisk, miejscowości i instytucji umieszczono w nawiasach okrągłych, rezerwując nawiasy kwadratowe dla zaznaczenia ich nieodczytanych fragmentów, bądź uzupełnień wziętych spoza książki. Znak zapytania stosowano bez nawiasów, bowiem zredagowane hasła nie są cytatem z tekstu źródłowego. Do części haseł dodano także informacje o stronach *Wstępu* zamieszczonego w t. 1, cz. 1 poświęconych omawianym właścicielom oraz numery tablic z ilustracjami znajdującymi się w poszczególnych tomach. Numery pozycji oznaczone kursywą kierują do t. 1, cz. 1, w której opisano inkunabuły.

Choć cała ta żmudna praca wykonana została w różnym czasie i przez różne osoby – jak wyżej powiedziano – to na zakończenie pragnę, jako redaktor odpowiadający za część proveniencyjną *Katalogu* poczynawszy od t. 3, pokłonić się cieniem ś. p. dr Marii Sipayłło zm. 1990, inicjatorce tego rodzaju badań w Bibliotece Uniwersyteckiej, przy której miałam możliwość poznawać zaufki paleografii w praktyce czyniąc „znajomymi” sobie osoby z dalekiej przeszłości naszej kultury.

Chcę przywołać w tym miejscu także osobę redaktora 1. tomu (i współredaktora t. 2) ś. p. kustosz Teresę Komender zm. w lutym 2017, z którą miałam zaszczyt pracować od moich pierwszych bibliotekarskich zajęć. Bez jej energii, zdecydowania i odwagi trudno byłoby rozpocząć tak duże przedsięwzięcie, jakim była propozycja ukazania w druku pełnej kolekcji książek XV i XVI wieku (poloników i druków obcych) z pełnym zapleczem proveniencyjnym. To była i jest do dzisiaj pierwsza tego rodzaju inicjatywa w Polsce wśród dużych bibliotek naukowych.

Do tego pochodu nieobecnych dodam jeszcze ś. p. kustosz Ewę Truskolaską zm. 2006. Wprawdzie nie redagowała ono bezpośrednio zebranego materiału do wydania, ale przez całe lata pracując bez rozgłosu skrzętnie go zbierała i utrzymywała na kartach tradycyjnej kartoteki. Pani Ewa do końca swoich dni była uroczą partnerką rozmów okołoproweniencyjnych, drugim „okiem” wątpliwych odczytów i udziałowcem wspólnego kręgu naszych „znajomych” z dawnych wieków, utrwalonych na kartach starych druków.

Wracając do obecnych – słowa uznania i wdzięczności kieruję ku p. kustosz Hali nie Mieczkowskiej, samodzielnej (poczynawszy od t. 3) redaktorce całego *Katalogu* za niezmienną życzliwość i cierpliwość w pokonywaniu wszelkich trudności współpracy,

szczególnie od zakończenia moich zajęć etatowych i opuszczenia Warszawy. Bez jej pomocy, oddalona od warsztatu naukowego, nie byłabym w stanie doprowadzić rozpoczętych prac do końca. Pięknie dziękuję!

Czyniąc pomost ku przyszłości bibliotecznych prac dokumentacyjnych ślę także wyrazy satysfakcji z możliwości współpracy z młodszą koleżanką p. Izabelą Wiencek. Jej awangardowe nieraz spojrzenie na prowadzone w Gabinetie Starych Druków badania dały niejednokrotnie ożywczy impuls zachowawczemu umysłowi starszej koleżanki. Przede wszystkim jednak swoją znakomitą znajomością kultury klasycznej uchroniła redakcję przed niejednym potknięciem filologicznym, za co oprócz redaktorów powinni być jej wdzięczni również przyszli użytkownicy *Katalogu*.

Wszakże mimo udziału wielu osób w prowadzonych w BUW pracach proveniencyjnych, za wszelkie potknięcia, niedostatki lub błędy w tym zakresie w wydanym Katalogu oraz w zbiorczym indeksie haseł własnościowych odpowiada jedynie niżej podpisana. Finis coronat opus!

M. C. L.

Wykaz haseł

A

- A B, XVI/XVII w., czy prow.? — 10296
- A B h. Pilawa, może: Borowski lub Buczacki, superekslibris, XVI w. — 5802
- A B, monogram, XVI w., czy prow.? — 7616/a
- A B, monogram, XVII w., czy prow.? (różny od powyższego) — 4241
- A B, tłoczenia zob. Brudziński Wojciech
- A B, norbertanin w Witowie 1703 — 5202/b
- A B C C, tłoczenia zob. Caesar August Basilius
- A B P S zob. Balicki Alberik S.
- A B R K, XVI w. — 3159
- A B S, bożogrobca z Miechowa (na obcięciu górnym), XVII w. — 7374/c
- A B V H V D, tłoczenia zob. Dohna Abraham zu
- A C, XVI/XVII w., czy prow.? — 1233, 9988
- A C h. Doliwa 1567, superekslibris — 461
- A C, cysters?, może w Sulejowie, XVII w. — 4032
- A C, dr praw; pleban w Pińczowie, XVII w. — 1581
- A C E P h. Nałęcz, superekslibris zob. Czarnkowski Andrzej
- A C J?, pieczęć, XVIII w. — 3232
- A C von S h. obcy, ekslibris rys., XVI w. — 2944
- A C Z V S, 1590 — 6719
- A D zob. Dzierżanowski Andrzej
- A D h. Pobóg 1551, superekslibris — 1648, 9616
- A D, monogram, kustosz w Łasku 1630 — 5305
- A D S zob. Dretsch Albert
- A F B K C T gmerk, może: dotyczy Franciszka Bamberskiego?, XVII w. — 9943/b, 9946/a

- A F C C h. Lewart, superekslibris zob. Firlej Andrzej
- A F M M 1642, student prawa w Królewcu? — 7950
- A G, 1763? — 5310/b
- A G, tłoczenia zob. VVV A G
- A G h. Jelita, superekslibris zob. Gomoliński Andrzej
- A G h. Rawicz 1587, superekslibris — 7745/a, 9040; 578/a (Add.)
- A G W, XVII w. — 3562
- A H V S J W, XVI w. — 1133
- A K zob. Klempin Arnold
- A K, XVII w. — 2/a
- A K h. Bogoria odm., ekslibris rys. zob. Kurzeniecki? A.
- A K h. Dołęga 1597, bożogrobca, superekslibris — 5927/a
- A K h. Lis odm., ekslibris rys. zob. Korzeniowski A.
- A K h. Świnka, superekslibris, XVI w. — 8081
- A K K S R M S, tłoczenia zob. Kukiel Krajewski Adam
- A L, tłoczenia, XVI w. — 8029/a
- A L C, tłoczenia zob. Lewe Andreas st.
- A M B, monogram, XVI w., czy prow.? — 7145, 7327
- A M C, XVII w. — 2833
- A M M I, 1713, czy prow.? — 10467
- AN B NO Z DO, tłoczenia, 1603 zob. Norbertanki – Kraków-Zwierzyniec
- A O, XVI/XVII w. — 2799, 2803
- A O, bożogrobca w Miechowie, tłoczenia, XVI w. — 10373/c
- A O H 1600, tłoczenia zob. Ockelius Andreas
- A O W I h. Pilawa, ekslibris rys., XVII w. — 2452/b
- A P, monogram, 1853 — 833/b
- A P h. Korczak, ekslibris rys., XVII w. — 5657/a
- A P B P P, czy prow.? — 6246
- A P D 1577, tłoczenia — 4863/a
- A R, XVII w. — 440/c, 944/a
- A R h. obcy 1596, superekslibris — 1386
- A R, norbertanin z Witowa, XVIII w. — 9886/d, 9888/b
- A R A B, monogram, XVII w., czy prow.? — 5107/f
- A R D L, tłoczenia, XVI w. — 5488/b

- A S – Antykwariat zob. Szczepka Andrzej
- A S 1559, tłoczenia — 1979
- A S gmerk (strzała skierowana do dołu), superekslibris, XVI/XVII w. — 2053/a
- A S 1546, monogram, superekslibris — 10097/b
- A S[...] A h. zatarty 1561, superekslibris — 9403/b
- A S B, XVI w. — 2326/b
- A S C C, gmerk, superekslibris zob. Romer Adam
- A S K, XVII w. — 4141
- A S N C?, pieczęć sygnetowa zob. Monogram wiązany niezidentyfikowany
- A T, bożogrobca w Miechowie, XVII w. — 7121/d
- A T, tłoczenia zob. Turobina Albert [z]
- A T C M P zob. A T, bożogrobca
- A T V S 1598, tłoczenia — 2274/a
- A V, XVII/XVIII w. — 7551
- A V C 1545, tłoczenia — 1739
- A V D S 1570, tłoczenia — 8192/b
- A v S, XVIII w. — 4050
- A W, duchowny, XVII w. — 10022
- A Z 1540, tłoczenia — 600
- A Z 1596, tłoczenia — 7182
- A Z, XVII w.? — 1466, 9010
- A Z E C, pieczęć zob. Załuski Andrzej Stanisław Kostka
- A Z K h. obcy, superekslibris, XVI w. — 10153
- A[...] Jan, XVI w. — 5146, 6949
- A[...], zakonnik, cenzor, XVII w. — 10233
- Aaron ben Salomon, XVII w. — 9356
- Abbiosi Ottavio, zm. 1614, z Rawenny, bp Altamury 1584 i Pisto 1598; włoski poeta i mówca — 5594
- Abetoun James zob. Beaton James
- Abraham Michael, może: Rabbi Michael ben Abraham (Merkerliebch), autor modlitw, pocz. XVIII w. — 619
- Abraham, może: Abraham ben Isaak (Awraham ben Icchak) Ajzik, drukarz i współwłaściciel drukarni hebrajskich w Porycku 1786-92, Ostrogu 1792-96 i w Korcu 1794-1814? — 7167
- Abrahamowicz Paweł, kanonik reg. later. w Czerwińsku 1624, 1631 — 4988/c, 6799/c, 7116/b, 7793/a

- Abramowski Wojciech, urzędnik królewski w Bieczu i Gorlicach 1642 — 4497/c
- Abstemius Petrus, może: Peter Bornemisza, ze znanej rodziny węgierskiej, protestancki superintendent dystryktu zadunajskiego; liczne publikacje, XVI w. — 3242/b
- Achacius Modest (mylnie) zob. Rohag Modest
- Achman L., oferent BUW 1951 — 6272
- Acolutus (Acoluthus) Jan, 1628-89, uczeń w Namysłowie, Wrocławiu i Gdańsku, studia: Królewiec, Lipsk, Wittenberga dr teologii 1666, Strasburg; duchowny luterkański we Wrocławiu, m.in. kaznodzieja niem. i pol., inspektor szkolny; wydawca kancjonału pol. (Brzeg 1673) — 7678
- Adam [...], XVI w.? — 1325
- Adam [...] z Przyrowa, XVII w. — 1924
- Adam, kanonik kolegiaty św. Mikołaja w Poznaniu, XVII w. — 1707
- Adam, prepozyt św. Leonarda, przed 1670 — 7121/e
- Adam, wikary w Łądzie 1556 — 6616/b
- Adam, zakonnik, XVI w. — 3324/b
- Adami Francesco Raimondo, 1711-92, włoski jezuita, teolog i filozof, profesor we Florencji i Pizie — 7521
- Adamkiewicz Kazimierz Wacław h. Wadwicz? 1701, bakałarz Akad. Krakowskiej 1700 — 1356
- Adamowicz Jan, student Akad. Krakowskiej 1665 — 5385
- Adamowicz Kazimierz Józef, XVIII w., czy prow.? — 6297
- Adimari Niccolò, zm. ok. 1565, z Rimini (Włochy), wzmiankowany przez historyka i poetę włoskiego Raffaele Adimari w dziele *Sito Riminese*, wyd. Brescia 1616 jako jego przodek — 4047/a
- Adrian od św. Jana Nepomucena, pijar w Szczuczynie 1749, tamże wicerektor kolegium 1750-51 — 7711/c
- Aegejus? Magnus, XVI w. — 5515
- Aegidius [...], XVII w. — 3023/a
- Aegidius, dominikanin zob. G[...]czyński Idzi
- Aer Conrad, 1662 — 1854
- Aertz Joannes, prezbiter w Gandawie (Gent), XVI w. — 4980
- Afflitto Joannes Andreas, XVII w. — 5170
- Agnellius Jan, ze Skrzynna, bakałarz Akad. Krakowskiej 1594; kanonik reg. later.? — 194
- Agricola Georg, raczej nie: 1530-75, rektor szkoły w Ambergu (Bawaria) 1555-69, dr medycyny w Wittenberdze i fizyk miejski Ambergu 1570; może: 1554-1630, kaznodzieja we Freibergu (Saksonia) 1573 — 5795/b
- Ahlwardt, rodzina mieszczańska w Greifswaldzie, biblioteka zał. przez Petera A. (1710-91), teologa, filozofa i matematyka, przekazana (ponad 3000 wol.) uniwersytetowi w Greifswal-

- dzie przez Christiana Wilhelma (1760-1830) rektora gminy i prof. literatury; ekslibris donacyjny — 1345, 1659, 1695, 9786, 10158, 10159
- Ahrends Gustaw, zm. 1888, introligator warszawski, własny zakład od 1877, firma istniała do 1939; niepraw. — 6905/b, 7940/c, 9118/c, 9696/b
- Aichinerus Christophorus, z Riedenburga, XVI w. — 2072, 2141/a
- Aichinger Christoph Boius, w Bazylei 1578 — 9799/b
- Aichler (Glandinus) Stefan h. Dąb, z Krakowa, s. Stanisława, prawnika – humanisty (indygenat 1542); studia: Wittenberga, Bazylea i Praha 1582; z biblioteki ojca odziedziczył wszystkie książki drukowane z wyjątkiem łac. i niem. dzieł prawniczych — 60
- Akademia Krakowska – Collegium Iuridicum, jeden z najstarszych budynków uniwersyteckich przy ul. Grodzkiej, od XV w. kolegium prawa kanonicznego, XVI w. — 5448, 10409
- Akademia Krakowska – Collegium Maius, od I poł. XVI w. do 1940 siedziba biblioteki uniwersyteckiej — 257, 2553/b, 3069/a, 4582, 4813, 6542/a, 6544/a, 7904/a, 9424/b, 9526, 10355/a
- Akademia Krakowska – Collegium Minus, jeden z najstarszych budynków uniwersyteckich przy ul. Gołębiej, mieszczące w XV w. izbę wspólną, lektoria i mieszkania profesorów, XVI w. — 3209/a, 4139/f, 6157/b, 6542/b
- Akademia Krakowska – Collegium Novodvorscianum, szkoła przygotowawcza dla przyszłych studentów Akad. Krakowskiej utworzona przez rektora Piotra z Gorczyzna 1586, początek działalności 1588; dar kawalera maltańskiego Bartłomieja Nowodworskiego 1617 i ks. Gabriela Prewancego-Władysławskiego 1638 — 9552
- Akademia Krakowska – Collegium Theologorum, XVI w. zob. Akademia Krakowska – Collegium Maius
- Akademia Krakowska – studenci, XVI w. — 481, 4109, 4278/b, 4279/b, 4285/a, 8752, 10353
- Akademia Lubrańskiego, zał. w Poznaniu w 1518 przez bpa poznańskiego Jana Lubrańskiego (1456-1520) w celu przygotowywania kandydatów do kapłaństwa; program (teologia, prawo, nauki wyzwolone) przyciągał także młodzież świecką, zamknięcie z powodu zapaści finansowej, odpływu profesorów i uczniów 1572; dzięki zapisowi testamentowemu sufragana włocławskiego Jana Rozdrażewskiego (zm. 1609) odnowienie szkoły w 1613; czteroletnie studia bez nadawania stopnia naukowego, katedry zastrzeżone dla wysłanników Akad. Krakowskiej; przejęcie przez Komisję Edukacji Narodowej 1780; bogata biblioteka zapoczątkowana księgozbiorem bpa Lubrańskiego (161 poz.), powiększana następnie głównie darami członków kapituły poznańskiej — 6151/b, 8160
- Akademia Medyko-Chirurgiczna w Warszawie, otwarta 1 X 1857; wydz. lekarski i farmaceutyczny, wcielona do Szkoły Głównej jako wydz. lekarski 1862; pieczętki działowe (il. 4 w t. 2) — 59, 60; 87, 400, 488/b, 503/b, 508, 551/a, 565, 660, 667/b, 669, 1484, 1601, 1869/c, 2095, 2160/c, 2255, 2514/a, 2534, 3210, 3216, 3237, 3256, 3267, 3311, 3374, 3377/a, 3501, 3578, 3650, 3796, 3797/a, 3798, 3799, 3800, 3971, 3995, 4049/a-b, 4052, 4053, 4055, 4070, 4137, 4184, 4223/b, 4229, 4325, 4539, 4540, 4756, 4757/a-b, 4758, 4759, 4837, 4844, 4852, 5311, 5607/a, 5608, 5632, 5836, 6305, 6355/a, 6351, 6393, 6494, 6629/b, 6755, 6760, 6968, 7027, 7258, 7532, 7837/b, 8035/a, 8058, 8330, 8385, 8605, 8612, 8613, 8641, 8722, 8738, 8747, 9000, 9128, 9145/b, 9163, 9634/a, 9844, 9896, 9915, 10269/b, 10269/c, 10269/d
- Akademia Pińczowska, kolonia Akad. Krakowskiej fund. 1701 przez Józefa Władysława Gonzagę-Myszkowskiego, kasztelana sandomierskiego; trzyletnia średnia szkoła o profilu

- retoryczno-klasycznym; ustanowiona przez KEN szkołą podwydziałową 1783 (zob. też Szkoły Pińczowskie); bibliotekę szkolną zapoczątkował legat fundatora — 7988, 9744/a
- Akademia Rakowska zob. Biblioteka Publiczna w Rakowie
- Akademia Umiejętności zob. Polska Akademia Umiejętności
- Akademia Zamojska zob. Biblioteka Akademii Zamojskiej
- Akademisches Institut für Kirchenmusik – Wrocław zob. Bibliothek des Königlichen-Akademischen Instituts für Kirchenmusik – Breslau (Wrocław)
- Alamani (Alemanni) Hieronim h. własnego, 1561, różnowierca?; niepraw. — 1008
- Alamani Stanisław h. własnego, 1638, zm. 1641, s. Tomasz z Łyszkowic, studia: Akad. Krakowska 1626, Padwa 1633 — 789
- Alantsee Ambroży h. Alant, s. i brat Jana, studia: Akad. Krakowska bakałarz przed 1551; prepozyt kościoła szpitalnego w Płocku, altarysta i mansonarz katedry płockiej; poeta-humanista— 192, 8852
- Alantsee Jan h. Alant, może: zm. przed 1553, aptekarz krakowski i płocki, burmistrz płocki, lub: zm. 1526 dr filozofii i medycyny, kanonik płocki — 488/b
- Alanus et Gabriel, XVI w. — 7771
- Alb[ertus? ...], XVI w. — 7318, 7322
- Albachowicz Albert, student Akad. Krakowskiej, uczęszczał na zajęcia z poetyki u Macieja Brockiego (zob.), XVII w. — 9867/b
- Albanus Ioannes, ur. 1590, studia: Bolonia dr filozofii i medycyny 1614, prof. w katedrze medycyny teoretycznej tamże 1618; autor dzieła *Apparatus syllogistici ad Aristotelis mentem synopsis*, publikował w l. 1620-35 — 10148
- Albardus Bartholomaeus, XVI/XVII w. — 2578
- Albert [...], XVI/XVII w. — 4147, 7136
- Albert [...], 1635, czy prow.? — 6456
- Albert [...], zakonnik 1625 — 1012
- Albert, ksiądz z Białej (zapewne w sieradzkiem), I poł. XVII w. — 5936/b
- Albert, zakonnik, zapewne kanonik reg. later. w Kaliszu 1567 — 6851/b, 9500
- Alberti Matthias, 1609 — 5293/c
- Albertius [...], zapewne: Alberti, XVII/XVIII w. — 6289
- Albertus (wg dokumentacji, obecnie brak) — 6579
- Albertus, XVII w. — 2312/b
- Albertus, 1610 — 2832
- Albertus [...]ensis, w Krakowie 1573 — 9888/b
- Albertus [...]ki, 1599 — 9888/b
- Albertus [...], Nissenus, XVI w. — 6444
- Albin [Albert?...], kanonik w kolegiacie NMP w Poznaniu na Ostrowie Tumskim, XVII w. — 4356

Albin, zakonnik, XVI w. — 1808/d

Albinus B., 1603 — 5261/c

Albinus (Albinus) Jerzy h. Rola, zm. 1570, z Koźmina w Wielkopolsce, studia: Akad. Krakowska mgr 1531, wykładowca tamże do 1533, Padwa dr obojga praw 1540; po święceniach kantor katedralny w Wilnie 1550, biskup sufragan wileński 1559; humanista, wydawca klasyków starożytnych, poeta; biblioteka przekazana kapitule wileńskiej trafiła do kolegium jezuitów, następnie Akademii Wileńskiej; superekslibris (Sipayłło 14) — 432

Albinus Georgius, może: autor dysertacji doktorskiej w Martisburgu 1590 — 1984

Albrachtus, XVI w., czy prow.? — 9333

Albrecht Friedrich Hohenzollern, ks. pruski 1553-1618, syn ks. Albrechta (zob.) i Anny Marii Brunswickiej, prawnuk króla Kazimierza IV Jagiellończyka; ks. Prus 1568-78, ostatni Hohenzollern w linii pruskiej; superekslibris — 4860

Albrecht Hohenzollern-Ansbach, 1490-1568, s. margrabiego brandenburskiego Fryderyka Starszego i Zofii Jagiellonki, władca Prus Książęcych; właściciel dużego prywatnego księgozbioru (Kammerbibliothek) w Królewcu, w tym wraz z żoną Anną Marią tzw. srebrnej biblioteki, fundator biblioteki 1529, otwarcie do użytku publicznego 1540 (Bibliotheca Nova, zob.); ekslibris (Tondel 270, 274) — 1267, 4860

Albrecht, XVIII w., czy prow.? — 4921

Alburneus Iacobus, z Połańca (Polanecensis), ksiądz, święcenia 1591, prepozyt w kościele św. Mikołaja w Krakowie, proboszcz w Niesiechowicach k. Miechowa 1600-03, przyjaciel (amicus) cystersa J. Bogusławskiego, od którego otrzymał książkę 1593 — 329

Aldenhoven Peter?, może: prawnik, obrona dysertacji doktorskiej w Heidelbergu 1585, respondent 1602 i 1603?, lub: jezuita 1620, rektor kolegium w Trewirze 1625-30? — 9154/b

Aldobrandi Augustinus, kanonik reg. later., XVII w. — 1526

Aleksandra Iosifovna, w. księżna Rosji (Alexandra Friederike Henriette Saxe-Altenburg), 1830-1911, żona wielkiego księcia Konstantego Mikołajewicza (Konstantin Nikolaewiç, s. cara Mikołaja I); ekslibris — 6751/b

Aleksandrowicz (Alexandrowicz) Jerzy, 1819-94, botanik, mineralog, prof. Akad. Medyko-Chirurgicznej i UW, pierwszy prezes Towarzystwa Ogrodniczego Warszawskiego — 9462

Aleksy, dominikanin, XVI w. — 3324/b

Aleksy, kaznodzieja generalny, może dominikanin, XVII w. — 4641, 4642

Aleksy, zakonnik (różni), XVI-XVII w. — 591, 3755/b, 3756/b

Alembek (Alnpeck) Jan, zm. 1636, studia: Wrocław 1582-86, Padwa ok. 1591; farmaceuta, literat, długoletni rajca i burmistrz Lwowa; znaczna biblioteka (185 wol.), częściowo odziedziczona po ojcu — 3396, 8037, 8046

Alerten Anton Heinrich, może: z Hildesheim, respondent w Helmstedt 1719 — 4505/d

Alex. [...]wski A V L L, XVII w. — 1368/b

Algeier Christoph, z Besigheim, 1592 — 5049

- Algeier Georg Christoph, ze Strasburga, kaznodzieja i kanonik w kościele św. Tomasza 1650-69 — 5049
- Altarysta Miłosierdzia NMP w Kościele Mariackim w Krakowie, 1615 — 6704
- Althoff Jan, bakałarz Akad. Krakowskiej 1694, wiceprezbiter i regens konsystorza wiślickiego, proboszcz w Zagości 1713 — 5349/b
- Altipolitanus Stanisław zob. Wyszogrodu Stanisław [z]
- Altstätten (Altstaeden, Szwajcaria?) – biblioteka, XVIII w. — 2228
- Am Ende Emanuel, z Jüterbogk (Jüterbocensis) k. Poczdamu, zapewne: Immanuel, 1632- 93, pastor w Oehna (Brandenburgia) — 6454
- Amatus Ioannes Silvius zob. Silvius Jan
- Ambrosius Italus 1528, raczej nie: Ambroży Włoch, budowniczy płocki pod koniec XVI w. — 9878
- Ambroży, aptekarz w Kaliszu zob. Łabędź Ambroży
- Ambroży, benedyktyn, profes w Sieciechowie 1686 — 4399
- Ambroży, cysters w Łądzie 1590 — 6963/a
- Ambroży, paulin zob. Swinarski Marcin Ambroży
- Ambroży, zakonnik 1585 — 2543, 2544
- Ambroży, zakonnik, kaznodzieja w Łęczycy 1589 — 9568
- Amelius Martin, 1526-90, z Freiburga, zwany z Niefernburga (od zamku w Niefern, otrzymanego za zasługi), prawnik, kanclerz margrabiego Badonii Karola II — 7614/b
- Amelot Jacques de Beaulieu, markiz de Mauregard, 1602-68, radca parlamentu paryskiego, prezes Trybunału Podatkowego od 1643; miłośnik książek, właściciel kolekcji rpsów gr. i łac. oraz dzieł historycznych; superekslibris (Guigard 2, s. 11-12) — 8322
- Amon? Stephan 1582, z Tyrolu (Tyrolensis) — 4135
- Amours (Damours) Gabriel d', 1605-1676, s. Ludwika (zob.), kapelan królewski, przeor w St. Quentin en Mauges (Kraj Loary) — 6571
- Amours (Damours) Louis d', ok. 1582-1640, ławnik paryski 1619-21; o. Gabriela (zob.) — 6571
- Anastazy [...]nski, dr filozofii, XVII w. — 8445
- Andersohn Andreas 1653, może: z Prabut (Riesenburg), uczeń gimnazjum gdańskiego 1657 — 747/a
- Andr[...] Marcin, zapewne z Jędrzejowa, może: s. Józefa, student Akad. Krakowskiej 1594, lub: s. Mikołaja, cysters w Jędrzejowie, subdiakon 1596 — 9311
- Andreae Jacob (Smidelius, Schmidlin), 1528-90, studia: Stuttgart i Tybinga, mgr filozofii 1545, dr teologii 1553, prof. teologii i kanclerz uniwersytetu 1561; pastor w Stuttgarcie i Tybindze, superintendent w Göppingen, kaznodzieja ks. Wirtembergii, reformator kościoła luterńskiego tamże (wpis il. 4 w t. 5) — 6902
- Andreas (różni), XVI-XVII w., czy prow.? — 6456, 8904

And[reas?], XVI w. — 4896/b

Andreas [...], 1655 — 4529

Andreas [...] (różni), XVI–XVII w. — 4278/b, 8023/a, 8220/a

Andreas Przyworsko zob. Przeworska Andrzej [z]

Andreas Valerius, z Brabancji, zm.1643, studia: Antwerpia, dr praw 162; prof. hebraistyki w Lowanium od 1612, prof. prawa 1628; bibliotekarz akademii w Lowanium od 1636 — 71/a

Andreovia zob. Cystersi – Jędrzejów

Andreoviensis Mauritius Fredericus zob. Fryderyk Maurycy, z Jędrzejowa

Andreoviensis Stanislaus zob. Jędrzejowa Stanisław [z]

Andrze[je? lub jo?]wic Stanisław, XVII w. — 8887

Andrzej [...], 1570 — 7017

Andrzej [...] (różni), XVI–XVII w. — 262/b, 460, 6859/b, 7717

Andrzej [...], student poetyki w Kaliszu, XVII w. — 7992/a

Andrzej, cysters w Łądzie 1576, zapewne: s. Stanisława z Łądu, diakon i prezbiter 1568 — 6101

Andrzej, prepozyt kolegiaty w Wieluniu 1617 — 166

Andrzej, wikary w Licheniu, XVI w. — 3180/a

Andrzej, zakonnik, może: karmelita bosy w Krakowie, XVII w. — 7745/a, 9040

Andrzej Kazimierz [...], 1668 — 1759/e

Andrzejewski Jan, XVII w. — 104/b

Andrzejowski Stanisław, może: h. Nałęcz z Andrzejowa w ziemi chełmskiej, rotmistrz królewski 1589 — 4146, 7989/b

Andzelowski (Andželowski) Andrzej, prepozyt w Chęcinach, dziekan w Małogoszczy, XVII w. — 1042

Angelis Ioannes ab, z Herzogenbusch (Bois le Duc) w Holandii; autor publikacji wyd. w Amsterdamie 1667 i 1673 — 1894

Angelus Christophorus, zm. 1639, Grek z Peloponezu osiadły w Gdańsku; autor *Status et ritus Ecclesiae Graecae* — 1529

Angelus Ionas, bakałarz; poeta łaciński, autor zbioru wydane w Rostoku 1613 — 896/a

Angelus Petrus, gmerk rps, XVI w. — 8431

Anius (Annius?) Ioannes Baptista 1611, z Camerino (Camerinensis) we Włoszech — 321, 1407

Anna, 1552-1632, c.Wilhelma IV, księcia Jülich-Kleve-Berg, żona palatyna reńskiego linii neuburgskiej, siostra Magdaleny (zob.) — 2214

Anna, 1561-1616, księżna legnicka, c. Krzysztofa ks. Wirtembergii, wdowa po Janie Jerzym ks. oławskim, żona księcia legnickiego Fryderyka IV — 5058

- Anna Jagiellonka, 1523-96, królowa polska od 1575; po śmierci Zygmunta Augusta (zob.) przekazała część książek z jego biblioteki Akad. Krakowskiej oraz różnym osobom ze swego dworu — 199, 1503, 4173, 9782
- Anna Maria, 1561-1605, księżniczka Anhalt, c. księcia Joachima Ernesta Anhalt Bernburg Zerbst, od 1577 żona Joachima Fryderyka, księcia legnicko-brzeskiego, matka m.in. Jana Krystiana i Jerzego Rudolfa (zob. Georg Rudolf); superekslibris nie przed 1596 (przejęcie Legnicy przez Joachima Fryderyka) — 1168, 6731, 10073
- Anomaeus (Anomoeus, Anomeus), Clemens, zm. 1611, kaznodzieja w Lintzu 1609 — 6432
- Anquetil Duperron Abraham-Hyacinthe, 1731-1805, orientalista, podróżnik po Indiach; autor wielu dzieł — 1334/b
- Anserinus (Gęsionoga lub Gęsionóżka) Stanisław, ok.1543-1621, ze Lwowa (Leopoliensis), bakałarz Akad. Krakowskiej 1565; pisarz rady miejskiej lwowskiej 1565, syndyk miejski 1586 — 3, 5775
- Antczak, oferent BUW 1969 — 4820/b
- Anthes K., zapewne Karl, 1819-93, niemiecki duchowny — 9003, 9004
- Antiqua – Antykwariat, Kraków, aukcje bibliofilskie organizowane od 1985 przez Koło Naukowe Miłośników Książki przy UJ, od 1990 Uniwersytecka Spółka Aukcyjna „Antiqua” — 10496, 10497, 10498, 10499, 10500
- Antiqua – Antykwariat, Warszawa, ul. Freta 19; istnieje od 1991 — 3602, 4252, 4387, 5226, 5409, 7485
- Antoni Franciszek [...], 1728 — 8081
- Antoni od Ducha Św., 1664, zapewne pijar — 8883/c
- Antoni, benedyktyn, profes w Sieciechowie 1708 — 3861
- Antoni, kanonik reg. later. w Czerwińsku? 1673 — 1024
- Antoni, ksiądz w Uniejowie lub okolicach przed 1716; niepraw. — 3298
- Antoni, norbertanin w Hebdowie, XVII w. — 7783
- Antoni, norbertanin zob. też Malczyński Albert Antoni
- Antonius, XVI w. — 3749/c
- Antonius, zakonnik, XVI/XVII w., czy praw.? — 4134
- Antonius Jan, XVIII w. — 5914
- Antonolini, XVIII w., może: Ferdinando, 1771-1824, kompozytor, dyrygent i pedagog muzyczny włoskiego pochodzenia, działający w St. Petersburgu — 9932
- Antoszewicz Jerzy, dominikanin w Piotrkowie Trybunalskim, XVII/XVIII w. — 4010, 4900/a
- Antoszewska Anna, żona Wojciecha nobilitowanego 1768 do h. Poraj, w tymże r. metrykanta skarbu koronnego — 6346/i
- Antoszowski Ludwik, franciszkanin w Piotrkowie Trybunalskim, XVII w. — 6337, 8088/e
- Antwerpia zob. Jezuici

Antykwariat Bydgoski zob. Bydgoski Antykwariat Naukowy

Antykwariat Księgarni Gdańskiej zob. Krawczyński Aleksander

Antykwariat Polski, w Warszawie przy ul. Traugutta (d. Berga), 1906-32, zał. przez działaczy społecznych związanych z Biblioteką Ordynacji Krasieńskich; prowadzony przez Hieronima Wildera (zob.), gł. udziałowcę; w dziale książek do 1922 zatrudniony Edward Chwalewik (1873-1956), bibliofil i bibliograf; wydano 26 druk. katalogów tematycznych — 7233/b

Anzelm, benedyktyn w Sieciechowie i w Łysej Górze, prowizor w Garnie, notowany na książkach 1699-1714 — 5031, 6606

Apafy Michał (Apafi Mihály), 1632-90, książę Siedmiogrodu od 1661; nieprow. — 7939/h

Apian (Benwicz) Szymon, s. Adama z Krakowa, studia: Akad. Krakowska 1596, bakałarz 1601; akolita 1602, prezbiter 1604 — 7647

Apianus Petrus, 1495-1552, nazwisko rodowe: Bienewitz (Bennewitz), matematyk, astronom i kartograf, prof. uniwersytetu w Ingolstadt, tamże drukarz 1526-40; dedykacja autorska — 10494

Apiecionek Czesław, ur. 1956, działacz kulturalny, księgarz i antykwariusz 1988-2004 — 6346/i

Apotheca Coprivnicensis zob. Cystersi – Koprzywnica

Appel Franciszek Augustyn, zm. 1690 lub 1706, s. Jerzego, studia: Akad. Krakowska 1648, Akad. Zamojska 1649/50, prof. Akad. Zamojskiej 1650, dalsze studia w Bolonii 1653-54, dr filozofii i obojga praw; kanonik w Dobrym Mieście 1661 i proboszcz w Elblągu 1663-83, kanonik gnieźnieński 1682 i prefekt biblioteki kolegiackiej 1686 — 8866

Appianus Matthaeus, z Melku? (a Melczo), kartuz, profes w Gaming, wikary w Ołomuńcu, XVII w. — 598, 622

Aquilinus Łukasz, zm. 1559, mieszczanin z Orłowa (pow. łęczycki), studia: Akad. Krakowska mgr artium 1540, bakałarz teologii 1544, dr 1545; słynny kaznodzieja krakowski, od 1553 na Litwie; scholastyk w Skalbmierzu — 3561, 4386

Araneus Kasper zob. Radoszyc Kasper [z]

Archanioł, cysters w Wąchocku, XVII/XVIII w. — 1923/b

Archiwum Państwowe w Szczecinie (Bibliothek Staats-Archiv zu Stettin), formalnie utworzone 1831, zbiory rozproszone w l. 1942-44, gromadzone ponownie od 1945; wśród licznych darów również spuścizna Juliusa von Bohlen-Bohlendorfa (zob.); pieczęć, XIX w. — 2197

Arct Michał, 1840-1916, właściciel księgarni w Lublinie 1881, Warszawie 1887; założyciel drukarni w Warszawie 1900; wydawca podręczników szkolnych, współautor słowników — 4922

Arczewicz Grzegorz, bakałarz Akad. Krakowskiej 1648, mansjonarz w Krasnem — 9826/c

Arendts Johann, z Kętrzyna (Rastenburg), autor dzieła wydanego w Gdańsku 1695 — 1501, 1993/b

Arents Daniel, zapis testamentowy dla kartuzów w Kartuzach, XVI w. — 146, 6552

Armani Pellegrino Sesto, zakonnik w Pavii 1620 — 7695

- Armbrüster I. H. h. własny, ekslibris (dewiza: Wachet u. Baetet), XVIII w. — 1854
- Arnd Johann Gottlieb, pastor w Wołtynie (Woltin, ob. Wełtyń, pow. Gryfino) 1755, 1766 — 17, 18; 8000
- Arnold C., biblioteka przed 1725; może: Caspar, 1599-1666, kaznodzieja i diakon w Norymberdze, lub: Christoph 1627-85, tamże duchowny oraz profesor retoryki i greki w gimnazjum św. Idziego — 9390/a
- Arnold Christoph, zapewne: 1627-85, niemiecki teolog ewangelicki i filolog — 5539
- Arnolf, bernardyn z Opatowa 1575 — 262/b
- Arnot Andreas, Szkot?, XVI w. — 7444
- Arrigucci Galeotto, XVI w. — 7732
- Artemisia Andreas zob. Bylica Andrzej
- Artomius (Krzesichleb) Piotr, 1552-1609, studia: Wittenberga 1577 jako nauczyciel młodych Ostrorogów; kaznodzieja luterkański: Warszawa 1578-81, Toruń przy kościele P. Marii i św. Jerzego od 1586; pierwszy senior dystryktu bełskiego 1585; autor kazań i kancjonatów — 2159/b, 5670/b
- Artopoeus (Becker?) Petrus, z Gubina, 1574 — 1132/a
- Artopoeus (Berk) Thomas 1575, z Nordlingen — 3415
- Arundinensis Ioannes zob. Trzciany Jan [z]
- Atanazy (Athanasius), zakonnik w Krakowie?, XVII w. — 8685, 10310
- Atłasowicz Łukasz [Stanisław], proboszcz w Kalinie Wielkiej k. Miechowa 1694-1711 — 1150
- Au[...] Christianus 1557 — 5894
- Auerbach Franciscus, zakonnik, XVI w. — 524
- Augia Minor zob. Weissenau – Minderau
- Augsburg zob. Jezuici
- August II, król polski, 1670-1733; niepraw. — 1861
- Augusta Vindelicorum zob. Augsburg
- Augustianie eremici – Leuven (mylnie w t. 2) zob. Kanonicy regularni św. Augustyna – Leuven
- Augustianie – Erfurt (Conventus Erfurdensis Fratrum Eremitarum S. Augustini), 1276-1594, pw. św. Sewryna; studium generalne oraz stała katedra na wydz. teologicznym miejscowego uniwersytetu; w l. 1505-12 w klasztorze przebywał M. Luter — 3450, 6013, 6018, 6072, 9473
- Augustianie – Ingolstadt (Patres Eremiti S. Augustini Ingolstadii), zał. 1606, konwent 1685, kasata 1802; budynek przekazany franciszkanom — 95, 279, 8587
- Augustianie – Kraków (Conventus s. Catharinae in Casimiria, Pro Conventu s. Catherinae in Casimiriaria), pw. św. Katarzyny fund. Kazimierza Wielkiego 1342; wyższe studium filozoficzno-teologiczne 1628, stała katedra w Akad. Krakowskiej; zniszczenia przez Szwedów 1655; bezpośrednia iurydykcja generała dla poprawy obediencji 1705-61, nieudana kasata józefińska; kościół magazynem wojskowym 1796 i spichlerzem 1802; włączenie do

- provincji bawarskiej 1902, likwidacja klasztoru 1950, powrót zakonników po 1989; biblioteka przekazana do BJ — 6379, 5713/a, 8273/b, 8595, 10359/b
- Augustianie – Lublin (Conventus Lublinensis Eremitarum S. Augustini), pw. św. Agnieszki, fund. mieszczańska potwierdzona przez Władysława IV 1624, mnisi przybyli z Krasnegostawu; klasztor spalony 1655 przez Tatarów, kasata 1864 — 329, 7615/d
- Augustianie – Paryż (Generalis Conventus Parisiensis Ordinis Eremitarum S. Augustini, Bibliotheca coenobialis patrum Augustinianorum maioris conventus Parisiensis, Monasterium Ordinis Augustinianorum, Bibliotheca Augustiniana maioris Conventus Parisiensis), studium gen. zał. 1259, wcielone do Uniw. Paryskiego 1285, kasata 1790; biblioteka co najmniej od 1290; superekslibris — 2394, 2875, 10210
- Augustianie – Ulm (Monasterium Wengense), klasztor pw. św. Michała, zał. 1183, kasata 1803 — 4226
- Augustianie – Warszawa (Conventus Varsaviensis S. Martini Ordinis Fratrum Eremitarum S. Augustini, Bibliotheca PP. Augustinianorum Conventus Varsaviensis, Bibliotheca Varsaviensis Ordinis S. Augustini), fund. Ziemowita III 1356, kościół pw. św. Marcina i Pocięszenia NMP, od 1628 nowicjat, studium filozofii i teologii, kasata 1864 — Wstęp s. 24; 81, 139, 208, 306, 547/a, 2284/b, 2340, 2764, 2765, 2909, 4211, 4345, 4423/b, 4548, 5074, 5611/b, 6155, 7615/d, 7654/a, 8024, 8096/a, 8832, 9760, 9763, 9768, 9769, 10142
- Augustianie – Wieluń (Conventus Vielunensis Patrum Eremitarum S. Augustini, Conventus Vielunensis Sanctissimi Corporis Christi Ordinis S. Augustini), fund. Kazimierza Wielkiego 1350, kościół pw. Bożego Ciała, kasata 1839; S. B. Linde przejął 84 wol. — 308/a, 320, 1303/b, 2564, 3342, 3697, 5266/c, 7806/b, 7807, 8585, 9314, 9935, 10560
- Augustyn [...], 1638 — 2942
- Augustyn, bernardyn z klasztoru w Św. Katarzynie 1604; nieprow. — 5349/e
- Augustyn, kanonik reg. later. w Mstowie 1723 — 5839/c
- Augustyn, norbertanin w Witowie, XVII w. — 1434, 5553
- Augustyn, norbertanin, zapewne w Hebdowie, XVII w. — 7783
- Aurifaber (Goldschmied) Andreas, 1514-59, z Wrocławia, studia: Wittenberga 1527-34, Lipsk i Padwa 1542-44; rektor Marienschule w Gdańsku 1539-40 oraz gimnazjum w Elblągu 1540-42; dr medycyny 1545, osobisty lekarz ks. Albrechta od 1547; prof. fizyki i medycyny na uniwersytecie w Królewcu; zarządca drukarni przy Akademii; księgozbiór częśc. sprzedany bibliotece zamkowej w Królewcu — 2085, 6306, 6938, 6939, 7781
- Aurimontanus Ioannes Guilielmus zob. Oelsner Johann Wilhelm
- Autieges Isaac d', z Nérac (Akwitania), XVI/XVII w. — 8547
- Aviopontanus Joannes zob. Babimostu Jan [z]
- Aviopontanus Paulus zob. Babimostu Paweł [z]
- Awambekowicz Jakub, XVI w. — 1028
- Awenius Justus, 1585-przed 1638, z Berleburga, tamże urzędnik hrabstwa Sayn-Wittgenstein 1624-26 — 8286/a
- Axelius Magnus 1656, może: proboszcz w Kristbergs kyrka (Motala w Gotlandii) 1678 — 9798

B

B, superekslibris, XVI w. — 1887

B A? zob. A B, monogram

B A Z R zob. Stadelhofer Benedikt

B B, XVI/XVII w. — 3964, 7197/b

B B 1605, tłoczenia — 2064, 9629

B B D 1534, tłoczenia, może: z Gdańska (Dantiscanus?) — 3332/b, 7925, 8780

B B K C, XVIII/XIX w., czy prow.? — 8798/a

B B P 1564, tłoczenia — 6398/a

B C, superekslibris zob. Besch Carolus

B? C, tłoczenia, XVI w. — 9864/a

B C 1566, tłoczenia — 4143/b

B C, benedyktynka w Radomiu, może: Chlewicka Benedykta, ok. 1764-95; nowicjat 1782, profesja 1783, chórowa, konsekracja 1788 — 9041

B C V S J, superekslibris grzb. zob. Jezuici – Warszawa

B D B, monogram wiązany zob. Balathier-Lantage Nicolas de

B E G G, pieczęć, XVII/XVIII w. — 4190, 6055, 6182, 6183, 6184, 6643, 8007, 8516

B F H V L/ B F V L, pieczęć, tłoczenia zob. Logau Balthasar Friedrich von

B G 1554, tłoczenia — 5690/b

B G h. Radwan, superekslibris, XVI w. — 2567, 2608/c

B G M T, tłoczenia, XVI w. — 2777/a

B G T 1580, tłoczenia — 7726

B H G S 1609, tłoczenia — 4051/b

B I, XVIII w. — 5512/a

B M L, XVI w. — 897

B R H 1570, tłoczenia — 7912/a

B R H, pieczęć, XIX w. — 4686

B R V S T, monogram, XVII w. — 7665

B S h. obcy, superekslibris, XVI w. — 4758

B S 1560, 1562, 1565, tłoczenia — 1826, 1828, 6186, 6590, 10208/a

B S A zob. Biblioteka Sądu Apelacyjnego – Warszawa

B T K P N, pieczęć zob. Towarzystwo Przyjaciół Nauk w Warszawie

B W, tłoczenia, XVI w. — 5381/a, 7711/a

B W O 1564, tłoczenia — 7779

B W P 1564, tłoczenia — 6398/a

B Z zob. Zygartowicz Bernard

B Ż? P P S L, w tarczy czteropolowej h. Topór, Kierdeja, Topór, Godziemba, w klejnocie Topór, superekslibris, XVI/XVII w. — 8908/i

B[...], biskup, XVII w. — 1317/b

B[...] Andreas, XVII w. — 4779/b, 8675

B[...] Gabriel, 1608 — 3809, 4884/a

B[...] Lucas, zakonnik, XVII w. — 10152

B[...] Maciej Jan, XVII w. — 5809/a

B[...] Vittoria, zakonnica, XVII w. — 8620

B[...] icki Marcin, XVII w. — 8964/a

Ba[...] de Borowiec Jan, student Akad. Zamojskiej 1643 — 6157/b

Babecki A., oferent BUW 1955 — 6950, 9876

Babecki Stefan h. Cholewa, zapewne: poseł na sejmik woj. krakowskiego w Proszowicach 1672-73 — 5104/e

[z] Babimostu (Aviopontanus) Jan, zm. 1595 (data śmierci na podst. zapisu prow. na druku w BN), proboszcz w Rogoźnie 1593, następnie w Giewartowie. Swoją księgozbiór (super-ekslibris?) przekazywał stopniowo bernardynom w Kazimierzu Biskupim (zob.). Kilka egzemplarzy (w tym 6 inkunabułów) w Bibliotece Seminarium Duchownego we Włocławku — 1117/a

[z] Babimostu (Aviopontanus) Paweł, s. Stanisława, bożogrobca, święcenia 1582 — 2459/c

Bac[...] Andreas, zakonnik, XVII w. — 1227/b

Bachmann Johann Friedrich, 1799-1876, proboszcz w kościele pw. św. Jakuba w Berlinie, kaznodzieja, pisarz; ekslibris donacyjny dla biblioteki rodziny zu Stolberg-Wernigerode 1888 — 4217

Bachorzewski Grzegorz 1613, brat Jana — 9291/b

Bachorzewski Jan 1605, 1613, brat Grzegorza — 9291/b

Bachowski Feliks h. Korwin, pleban w Kazimirowie i propagator kultu tamtejszego obrazu Matki Boskiej, dziekan ołycki (woj. wołyńskie); autor kazań wyd. 1676 i 1682 — 9291/g

Back Johann, z Eisenberg, może: z Żelaznej Góry k. Braniewa, XVI w. — 667/c

Baczewski Mikołaj h. Dołęga, z diec. płockiej, s. Bartłomieja, cysters w Łądzie, święcenia 1565 — 4558, 8670, 8676/a

Baczyński Dydak, licencjat? teologii, gwardian reformatów w Wieluniu 1781 — 7479, 9223/b

Bad Homburg vor der Höhe zob. Homburger Schloss-Bibliothek

Badaeus Petrus, lekarz, XVII w. — 3236/b

Badius, może: Johannes, kaznodzieja w Niderlandach, XVI/XVII w. — 4414, 7627

Badowski Grzegorz, zapewne: h. Poraj z ziemi sochaczewskiej 1593 (różny dukt pisma) — 5906, 9606, 9608

- Badowski Józef, s. Adama i Doroty Przyłuskiej, w ziemi sochaczewskiej?, XVII/XVIII w. — 1298
- Badurowicz Franciszek, duchowny, II poł. XVII w. — 9291/g
- Baering Johann Heinrich, 1655-1732, studia: Królewiec, teologia – Lipsk 1690, Jena 1691, Altdorf 1692; kaznodzieja; właściciel okazałej biblioteki, uczestnik aukcji książek w Królewcu — 7051/c
- Baffelt Adam, dr medycyny? w Witowie, XVIII w. — 2313/a
- Baffelt Anzelm, norbertanin w Witowie, notowany na książkach od 1744; profesor teologii 1748, proboszcz kruszyński 1757, opat w Witowie 1760-66; sekretarz królewski — 4096
- Bagieński (Bagiński) Adam, może: h. Ślepowron, wojski łomżyński 1625; książki darowane jezuitom łomżyńskim w 1630 — 4362/b, 6451
- Bagiński, zm. przed 1640 — 4025
- Baier (Baierówna) Barbara, córka ważnika w Poznaniu, XVIII w. — 8645/c
- Baier Abraham Adalbert, 1650-1705, studia: Braniewo; święcenia kapłańskie 1674, m.in. wikariusz katedralny we Fromborku, tamże proboszcz 1685, archiprezbiter w Pieniężnie (Meelsack) od 1688 — 7950
- Bajkowski (? lub Bajszewski, Bajszowski?) Błażej h. Lubicz z Podlasia, lub z łomżyńskiego, XVII w. — 10374/b
- Bakay Martin de Bakabanya (Pukanec w kraju nitrzańskim, Słowacja), 1727 — 10528
- Bakowski, XVIII w.; nieprow. — 4761
- Bal Stanisław, s. Mikołaja h. Gozdawa, zm. 1563; podkomorzy sanocki 1537-54, kasztelan sanocki 1556; kalwinista — 3822
- Balathier-Lantage Nicolas de, 1775-1849, baron, kawaler orderu św. Ludwika i Legii Honorowej; superekslibris — 7756
- Balbus Hyacinthus, obywatel Bolonii 1620 — 9109
- Balcerowicz Jan, zm. 1620, mieszczanin lubelski, studia: Wittenberga 1565, Heidelberg 1568, Strasburg; senior zboru ariańskiego w II poł. XVI w., scholarcha szkoły lubartowskiej, uczeń i przyjaciel Socyna — 2961/b
- Balcerowicz Paweł, proboszcz w Wildze 1634 — 5266/a
- Balck Casparus, XVI/XVII w. — 1383
- Balck Christophorus F. F. F. F., XVI/XVII w. — 1383
- Baldellius Baldellus, prof. uniwersytetu w Pizie 1572-96 — 7521
- Baldus Stenzel, XVII w. — 4572
- Balesdens (Ballesdens) Jean, 1595-1675, prawnik, sekretarz i wychowawca wnuków kancle-rza Pierre Séguiera; pisarz i wydawca tekstów, członek Akad. Francuskiej 1648 — 6684, 8047/a, 8586
- Balicki Albertyk S.? h. Topór?, zm. 1720, cysters w Sulejowie, wymieniony w spisie urzędników klasztornych w 1686 (w t. 3 mylnie skojarzony z Wł. Brzezińskim) — 2638/b, 3792, 3794, 3856/b, 3993/a, 4379/b, 4775, 5299, 5635/b, 6549/b, 7103, 7622, 7718/d, 9289/d

- Balicki Franciszek Klemens h. Topór, bakałarz Akad. Krakowskiej 1677, dr filozofii 1681, prof. — 1021/a
- Balicki Stanisław h. Topór, notariusz żup wielickich ok. 1681-85 — 1021/a
- Balikowski, oferent BUW 1973 — 5541
- Baliński Hieronim h. Jastrzębiec, ok.1540-po 1609, s. Marcina i Anny z Bużeńskich; studia: Lipsk 1557, Wittenberga 1558, Heidelberg 1563; wojski sandomierski 1602-09; różnowierca, przeszedł na katolicyzm; autor kilku traktatów i polemicznych pism religijnych (wpis il. 10 w t. 5) — 2396, 7032
- Baliński Jan 1549, proboszcz w Inowłodziu — 1000
- Balldecker Franciscus, 1724 — 8343
- Balsamo Giorgio, poeta grecki, protegowany kardynała Salviati, XVI w. — 12
- Baltazar, notariusz poznański 1587, zapewne: Polentowski Baltazar, pisarz miejski od 1570 do co najmniej 1587 — 7939/j
- Baltazarowicz Jakub, 1624-87, studia: Akad. Krakowska mgr 1648, collega minor 1658, collega maior 1661, dr teologii 1684; bibliotekarz 1673-74, zarządca drukarni od 1680, rektor Akad. 1683-84; kanonik katedralny krakowski 1683 — 7481/a
- Baluze Étienne (Baluzius Stephanus Tutelensis), 1630-1718, studia: Tulle i Tuluza (prawo, historia Kościoła); bibliotekarz J.B. Colberta (zob.) 1657, przełożony College Royal 1707; autor i wydawca dzieł dotyczących historii Francji i Kościoła, raczej nie: o tym samym nazwisku i imieniu, zm. 1661, dworzanin królowej Ludwiki Marii w Warszawie, łowczy nadworny królewski, indygenat 1658 — 7207, 7763, 8840
- Bałabuszyński A., Warszawa, oferent BUW 1956 — 9787
- Bałdrzychów – kościół parafialny, nadany cystersom z Sulejowa w 1176, zniszczony 1331, odbudowany 1431, spalony 1824, obsługiwany przez cystersów do rozbiorów — 998
- Bamberg, czy prow.? — 9169/b
- Bamberski Franciszek, chirurg 1683 — 9943/b, 9946/a
- Banakowic Jan, ksiądz 1684 — 4234, 8695, 8696
- Banakowski Adam, XVI w. — 7479, 9223/b
- Banasiewicz Kajetan, uczeń w szkole pińczowskiej, pocz. XIX w. — 6109
- Bandtkie (Stężyński) Jan Wincenty, 1783-1846, studia: Halle prawo 1803-06; prof. i dyrektor Szkoły Prawa i Administracji w Warszawie od 1808, prof. i dziekan wydz. prawa UW 1816-31; opiekun biblioteki Szkoły Prawa, której przekazał część swego księgozbioru, również ofiarodawca książek do BUW — 124; 2635, 2636/b, 2664, 6237, 6878, 7942, 10409
- Bandura; nieprow., XVIII w. — 10013
- Banecki Marek?, XVII w. — 7060
- Bank Polski – Warszawa, 1828-85, po likwidacji biblioteka przejęta przez Oddział Warszawski Banku Państwowego (rosyjskiego), przekazana bezpłatnie Cesarskiemu Uniwersytetowi Warszawskiemu 1899 (sygn. il. 19 w t. 1, cz.1) — 50; 48/c, 54, 71/b, 93, 111, 382/b 383/a, 384, 385, 389, 390, 398, 403, 405, 428, 446, 448, 459, 471, 489, 503/a, 505, 518, 520, 547/b, 552A, 710, 751, 849, 963, 970, 1003, 1111, 1112/a, 1114, 1177/b, 1183, 1189/b, 1204, 1208,

1235/b, 1254, 1261, 1266, 1268, 1270, 1271, 1282, 1285, 1369, 1492, 1555, 1632, 1634/b, 1653/b, 1739, 1748, 1820, 1858, 1869/a, 1870, 1873/b, 2080, 2124, 2139, 2153, 2156, 2159/a, 2198, 2200, 2268, 2278, 2291, 2400, 2437, 2438, 2548, 2623, 2625, 2638/a, 2653/a, 2654, 2656/a, 2657, 2658, 2659, 2660, 2665, 2670/a, 2694, 2695/b-c, 2718, 2743, 2769, 2782, 2837, 2838, 2848/a, 2880, 2893/b, 2897/b, 2915, 2933, 2952, 3050/a, c, 3052/a, 3052/c, 3072, 3110, 3111, 3141, 3142, 3145, 3160, 3161/b, 3208/c, 3212/b, 3213/b, 3214/a, 3246, 3273/a, 3378, 3401, 3404, 3502, 3534, 3536, 3560/b, 3563/b, 3633/b, 3639, 3671/b, 3855/a, 3881, 3968/a, 4018, 4034, 4047/b, 4048, 4051/c, 4061, 4067, 4071, 4108, 4122, 4139/a, 4270/c, 4287/b, 4328/d, 4332/a, 4338/a, 4403, 4454/c, 4505/d, 4517, 4538, 4566/b, 4593, 4645, 4646, 4662/a, 4676/a-b, 4677, 4710/a, 4711/a, 4721/b, 4728/d, 4731/a-b, 4752, 4762, 4764, 4766, 4770/c, 4779/a, 4786, 4789/a, 4791, 4793, 4800, 4812, 4841, 4847, 4854, 4898, 4905, 4907, 4909/b, 4946, 4961, 4971/d, 4975/a, 4980, 4983/d, 4994/a, 5002/c, 5086, 5105/a, 5109/a, 5142, 5205, 5255, 5289/b, 5320, 5326, 5327, 5328, 5329, 5330, 5331, 5346/b, 5370, 5407/c, 5457, 5459/d, 5477/a, 5478/b, 5485, 5487/b, 5488/a, 5522, 5537, 5670/a, 5739, 5749, 5754/a, 5764, 5769, 5771/b, 5795/a, 5831, 5861/a, 5877/a, 5879/a, 5892, 5893, 5896, 6048, 6050, 6107, 6108, 6117, 6118/a, 6121, 6123, 6126, 6127/a, 6129, 6139, 6242, 6288, 6298, 6346/h, 6430, 6554/a, 6593, 6633, 6761, 6803, 6818/a, 6868/a, 6872, 6887, 6896/b, 6906/d, 6918, 6926, 6927/a, 6935, 6956/c, 7014, 7071/b, 7078, 7141, 7153, 7166, 7252, 7267/a, 7304, 7400/b, 7403/b, 7448, 7500, 7557, 7564, 7615/d, 7654/a, 7687, 7690, 7698, 7701/a, 7717, 7727, 7729/b, 7734, 7735, 7738/a, 7765/a, 7802, 7804/b, 7829, 7846, 7847, 7848, 7850, 7851, 7866/a, 7904/a, 7915, 7916, 7917/b, 7918, 7919, 7939/c, 7939/d, 7959, 7982, 8016, 8045, 8159, 8160, 8169, 8172, 8185, 8254, 8264, 8273/b, 8282/a, 8333, 8342/a, 8434, 8450/a, 8544, 8565/e, g, 8567/b, 8591/b, 8592, 8614, 8661, 8742/b, 8762, 8810, 8838, 9125, 9157/c, 9168/a, 9200/a, 9212, 9238, 9248/a, 9276, 9277, 9310, 9327, 9438/a, 9468, 9469/a, 9479, 9577, 9578/b, 9783/b, 9784, 9911, 9914, 9917/b, 9927, 9930/a, 10029, 10058, 10063, 10160, 10294/a, 10295, 10334, 10336/b, 10347/c, 10375/a, 10390

Bankenburg Joannes zob. Blankenberg Jan

Baran, oferent BUW 1971— 5058

Baranicki?, XVII w. — 8702/b

Barankiewicz Wincenty, bożogrobca w Miechowie, stypendysta kanonika lwowskiego Jana Baranowskiego (zob.) 1679; podpisany na ksiązkach 1693-1720 — 368/b, 899/b, 2084, 3139/c, 3165/b, 5959/a, 6915, 8088/d, 9292

Barankowicz, z Warki, XVII w.; niepraw. — 1949

Baranowicz Wojciech Aleksander, ławnik, rajca warszawski przed 1664; dobroczyńca paulinów (wpis il. 7 w t. 4) — 878, 1815, 1947, 5112

Baranowski Jan, zm. ok. 1639, s. Wojciecha z Miechowa, studia: Akad. Krakowska od 1593, dr filozofii 1601, Moguncja 1602, Padwa 1609, Rzym dr obojga praw 1610; rektor szkoły katedralnej we Lwowie; święcenia 1600, prepozyt w Gródku, kanonik lwowski 1610, archidiacon i oficjał lwowski 1627; biblioteka przekazana bożogrobcom w Miechowie — 5770, 7806/a, 8874/b, 8955/a, 9183, 9308, 9975/a

Baranowski Wojciech h. Jastrzębiec, 1548-1615, studia: Kraków 1564; kanonik łucki, kruszewicki, gnieźnieński 1579/80, włocławski 1580, poznański 1581, bp przemyski 1584, płocki 1590, włocławski 1607, abp gnieźnieński 1608; sekretarz wielki koronny 1581, podkanclerzy 1585-91; założyciel seminarium diecezjalnego w Pułtusku 1594 i fundator biblioteki seminaryjnej; właściciel księgozbioru (kilkaset dz. prawniczych i teologicznych) przekazanego Bibliotece Kapitulnej w Gnieźnie w 1638; superekslibris (FG tabl. 1, Cubrzyńska 45) — 7061/a, 7615/b, 8793

- Barcikowski Bernard Gwaryn h. Jasieńczyk?, kanonik reg. later. w Czerwińsku, XVII w. — 1579
- Barciński?, XVI w. — 5246/a
- Barczewo zob. Bernardyni
- Barensis [z Baru?] Josephus, augustianin eremita, XVII w. — 3937
- Bargiel (Samboriensis) Andrzej, zm. 1574, s. Stanisława mieszczanina, studia: Akad. Krakowska mgr 1553; zapewne nauczyciel i rektor szkoły katedralnej we Lwowie 1556-58, rektor szkoły arcybiskupiej dla szlachty w Kaliszu od 1564, dziekan kaliski, wędrowny humanista, reformator szkolnictwa średniego — 1393, 5302, 9500
- Barillon de Morangis Antoine de, zm. 1686, przewodniczący Izby Skarg w paryskiej Radzie Stanu; bogata biblioteka po ojcu i stryju; supereklibris (Guigard 2, 32-33) — 6946
- Barkovius, XVII w.; nieprawd. — 6826/a
- Barnaba z Jaślisk zob. Jaślisk Barnaba [z]
- Barnekow Owen, z Birkholm w Danii 1629 — 4317
- Baro Johann Gottfried, z Wrocławia, zm. 1727?, respondent we Frankfurcie n. Odrą 1704; prawnik, adwokat we Wrocławiu — 5324
- Baroniusz Marcin, s. Jakuba z Jarosławia, zm. po 1610; bernardyn?, święcenia niższe 1592, kleryk w Jarosławiu, w Rzymie 1600-02; hagiograf — 5381/b
- Barski-Kochler (Sremensis) Jan, zm. 1609, s. Wawrzyńca (zob. [ze] Śremu), studia: Akad. Krakowska 1566, bakałarz i prof. teologii tamże 1582, dr praw przed 1588; kaznodzieja u św. Szczepana w Krakowie 1580, penitencjariusz katedry wawelskiej 1581, spowiednik i kaznodzieja królowej Anny 1584, kustosz warszawski i kanonik krakowski 1588, archidiacon krakowski; nobilitacja z braćmi do h. Rola 1591; biblioteka (w niej część książek Zygmunta Augusta z daru Anny Jagiellonki) — 1210, 3828, 7186, 8004, 9556/a
- Barszcz Ignacy, cysters w Wąchocku 1654 — 2610/b
- Barszcz Marcin (Barscius), 1609-37, uczeń szkoły kolegiackiej w Kurzelowie, studia: Akad. Krakowska mgr artium 1636; nauczyciel w szkole mariackiej — 6542/b
- Barszczewicz Grzegorz Stanisław, bakałarz Akad. Krakowskiej 1703, mgr sztuk wyzwolonych, dr filozofii 1706; autor panegiryku akademickiego 1703; prepozyt szpitalny — 3838, 4142/c
- Bart Zachariasz, z Poznania, studia: Lipsk i Wittenberga 1580; lekarz, autor rozprawy o epidemii (Poznań 1598) — 6355/a
- Bartek Stefan, XVIII w. — 2539/b
- Bartella Matiasz, 1605 — 855
- Barth Simon, mgr, XVI w. — 133; 8773
- Bartlewski Jakub, proboszcz w Ptaszkowie (pow. bukowski), XVII w. — 2106
- Bartliński Andrzej h. własnego (zwanego też Sówka?), z Pomorza Gdańskiego?, XVII w. — 7234/b
- Bartliński Jan Józef h. własnego (zwanego też Sówka?), z Pomorza Gdańskiego?, XVIII w. — 7674

- Bartłomiej Mazowita, pierwszy prepozyt bożogrobców w Przeworsku, po 1393; niepraw. — 7007, 7271
- Bartłomiej, bożogrobca w Miechowie, zapewne: s. Walentego z Gębic, święcenia od subdiacona do prezbitera 1574-75 — 9615
- Bartłomiej, infirmeriusz 1720, reformat — 8237, 8238
- Bartłomiej, norbertanin? 1605 — 8411
- Bartłomiej, zakonnik, XVII w. — 4241, 4277/b
- Bartnicki Jan, student, XVII w.; może: s. Jana z diec. krakowskiej, uczeń Akad. Zamojskiej 1695, prawnik — 8369/b
- Bartocki Grzegorz, kartuz?, przeor w Gidlach, XVII w. — 8748
- Bartolanus Stanisław st. h. Doliwa odm. (Bartolini), po 1589 h. Nałęcz, zm. 1602; studia: zapewne Kraków (dr filozofii), Włochy (medycyna); zasłużony obywatel i lekarz w Sandomierzu, członek Rady Miejskiej 1567-71; medyk królewski 1569; ojciec poety-żołnierza Stanisława mł.; biblioteka, superekslibris (Cubrzyńska 37) — 1753/b, 1920, 5042
- Bartsch Grzegorz (Jerzy), zm. 1672, z Warmii, komendariusz proboszcza w Kraszewie 1632, proboszcz w Prositach 1658, proboszcz w Lutrach 1663 — 3128
- Bartynowski Władysław, 1832-1918, antykwariusz w Krakowie, rekonstruktor starych druków wg własnej metody, zwanej bartynotypią; niepraw. — 7231/b
- Bartzen Johann, XVII w. — 8047/b
- Barus Matthias, 1643 — 10056
- Barycki Jacek Albin h. Nowina?, wikary kolegiaty w Jarosławiu, wstąpił do dominikanów obserwantów (imię zakonne Jacek) przed 1668, przebywał we Lwowie 1668 oraz w Górze Kalwarii 1674 — 1769, 4720, 5464
- Baryczka Stanisław h. własny (indygenat 1658 Zaczne Krzyżowo), ok. 1615-82, s. Wojciecha, studia: Kraków 1629, Bolonia i Padwa 1635; rajca 1643-58 i wójt Starej Warszawy; owiesny 1643, sekretarz królewski 1645; podstoli czernichowski 1664; dobroczyńca dominikanów warszawskich, którym ufundował bibliotekę i zapisał księgozbiór, bibliofil; superekslibris (Sipayło 83; Rulka, s. 545-46) — 674, 2906, 4301/a, 4443, 4533, 8704, 9605, 10088
- Basetti Marco 1791 — 9307
- Bassenius Wacław (Basinus Venceslaus), mgr, dziekan wydz. artium Akad. Krakowskiej 1587, 1590; pleban w Rudawie 1590-93 — 741/a
- Bathodius Lucas, student w Wittenberdze; lekarz i astrolog, komentator i wydawca dzieł medycznych i prognostyków druk. w Strasburgu 1574-97 — 7994
- Bathori N., 1578, może: Bathory Miklòs, zm. 1593, s. Stefana Bathorego, bratanka króla (1553-1601) i Zuzanny Bebel — 1032/a
- Batkowski Andrzej, XVII w. — 2148/b
- Batkowski Jan zob. Bądkowski Jan
- Batory Andrzej h. Trzy Zęby, 1563-99, bratanek króla Stefana, studia: Pułtusk kolegium jezuitów 1578-83; koadiutor warmiński 1584, w tymże r. podróż do Rzymu, studia teologiczne, kardynał; przełożony generalny bożogrobców w Miechowie i opat kanoników regularnych

- lateraneńskich w Czerwińsku; indygenat 1589; zamordowany w Siedmiogrodzie; biblioteka, superekslibris (Sipayłło 45) — 201, 5488/g, 8332, 8955/a, 9530
- Batowski?, XVI w. — 1010
- Batowski Aleksander Benedykt h. Trzy Zęby, 1760-1841, rotmistrz we Francji, po powrocie poseł inflancki na Sejm Czteroletni, członek Towarzystwa Przyjaciół Konstytucji 3 Maja, szambelan Stanisława Augusta, dyplomata Księstwa Warszawskiego; biblioteka (w większości piśmiennictwo francuskie, ok. 10 % angielskie) gromadzona drogą zakupów, sprzedana do Biblioteki Rady Stanu Królestwa Polskiego na posag dla córki 1826 (przed wyjazdem na stałe do Francji); ekslibris (Wittig 109, wg M. Brzdękiewicz: *Księgozbiór Aleksandra Benedykta Batowskiego* [w:] *Z badań nad księgozbiorami historycznymi*, z. 1, 1975, s. 127 – błędnie przypisany bratankowi Aleksandrowi Konstantemu), dwa superekslibrisy napisowe — 9871, 10040
- Bats [...?], XVII w. — 2459/f
- Baubaum J. C. W., XVII w. — 6737, 10518
- Bauch Jerzy Sebastian, może: z Bilczowa w pow. stopnickim, lub raczej: z Bilczewa w konińskim, XVII w. — 6110/c
- Baudry P., XVI/XVII w. — 5134
- Bauer Esdras, XVIII w. — 7834/a
- Baumanus E. M., jezuita 1684 — 5744/a
- Baumgartner Georg Sigmund, 1657-1713, kantor i nauczyciel w Ratyzbonie — 6332
- Baus Nicolaus, zakonnik, XVII/XVIII w. — 793
- Bavarus Andreas, 1589 — 1190/b, 1192/b
- Bawołowski Jakub 1642, h. Gryf? mgr — 8314/a, 9827
- Bayer J., XVII w. — 9939
- Bayer Maciej Ignacy, 1803-61, studia: Wydział Nauk i Sztuk Pięknych UW 1825, mgr 1829, absolwent kursu inżynierii cywilnej w Szkole Przygotowawczej do Instytutu Politechnicznego; uczestnik powstania listopadowego, m.in. ppor. w Korpusie Inżynierów; później inżynier drogowy; właściciel biblioteki w Radomiu gromadzącej także stare druki, zachowane rps. katalogi 1861 i ok. 1878 zawierają 1031 dz.; część księgozbioru sprzedana na licytacji pośmiertnej, część (957 dz.) ofiarowana Akademii Umiejętności — 6945/d
- Baystrup Peter, z Gdańska; dr i prof. teologii protestanckiej w toruńskim gimnazjum akad., II poł. XVII w. — 400
- [z] Bazanowa Błażej, s. Jakuba, bakałarz Akad. Krakowskiej 1576, mgr; święcenia 1586 jako wikary kolegiaty w Lublinie, 1603 wicedziekan, altarysta Trójcy Św. i św. Katarzyny — 1217/b
- Bazińska B., oferentka BUW 1950 — 5981/b
- Bazylianie – Dobromil (Monasterium Dobromiliense Ordinis Divi Basilii Magni), sprowadzeni z Posady Rybotyckiej 1705, klasztor z cerkwią pw. św. Onufrego, nowicjat, kasata 1834-39; w pocz. XIX w. biblioteka liczyła ok. 700 wol. — 1772
- Bazylianie – Lwów (Monasterium S. Onuphrii Ordinis S. Basilii Magni), 1292-1939, cerkiew pw. św. Onufrego, pierwotnie drewniana, fund. mieszczańska Stefana Dropana 1463,

- po pożarze 1518 murowana fund. ks. Konstantego Ostrońskiego (ok. 1550), liczne przebudowy w późniejszych wiekach; zabudowania klasztorne i dzwonnica murowane w XVII w.; szkoła, bractwo, szpital od XVI w., drukarnia 1573; unicki od 1701, wznowienie 1991 — 63
- Bazylianie – prowincja galicyjska (*Bibliotheca studii philosophiae Provinciae Sanctissimi Salvatoris Ordinis Basiliensis S. Josaphat*), utworzona pw. Najświętszego Zbawiciela 1780, obejmowała 42 klasztory; studia filozoficzne m.in. w Trembowli, Zahajcach, Zamościu — 1772
- Bazylianie – Supraśl (*Monasterium Suprasliense*) fund. 1498, poświęcenie cerkwi pw. Zwiastowania NMP 1503, w posiadaniu unitów od 1603, archimandria; jedno z najpotężniejszych opactw bazylikańskich, kasata 1839; biblioteka (*ekslibris*) jedna z najbogatszych zakonnych (kilkanaście tys. dzieł, w tym wiele cennych rękopisów, m. in. Kodeks supraski z XI w.) przekazana w większości Bibliotece Publicznej w Wilnie — 1316/a
- Bazylianie – Wilno (*Monasterium Vilnense Sanctissimae Trinitatis Ruthenorum*), klasztor z cerkwią pw. Trójcy Św., fund. Konstantego Ostrońskiego 1514, od 1608 w posiadaniu bazylianów, kasata 1827; drukarnia od 1628; księgozbiór włączony do biblioteki seminarium prawosławnego, w 1842 r. liczył ok. 5 tys. wol. — 2299
- Bazylianie – Żyrowice (*Monasterium Zyrowicense*) zał. 1613 pw. Wniebowzięcia NMP, pożar 1655; szkoła zakonna i 5-klasowa świecka, kasata 1838/39 (zniesienie unii brzeskiej); biblioteka szkolna — 1316/a
- Bądkowski (Batkowski) Jan, zapewne h. Zagłoba, elektor Władysława IV z ziemi dobrzyńskiej — 8089/a
- Bąkowicz Marcin, uczeń klasy retoryki, XVII w. — 8800/b, 8803
- Bąkowski, uczeń tzw. Akad. Widańskiej 1674 — 6990
- Bąkowski (Bakowski) Teodor, zakonnik, XVII w., czy prow? — 8565/g
- Bątkowski Stanisław, zm. 1617, studia: Akad. Krakowska 1578, tamże mgr 1578, dr teologii 1603 oraz profesor i podkanclerzy; kanonik krakowski — 8875/b
- Beaton (Abetoun) James, 1517-1603, abp Glasgow od 1552, na wygnaniu we Francji od 1560; fundator Collegium Scotorum w Paryżu; *superekslibris* — 1235/a
- Bech Maciej h. Rogala, zm. 1607, s. Wojciecha z Kocka (*Kockoviensis*), studia: Akad. Krakowska 1564; prepozyt sandomierski i kazimierski 1571, pleban w Samborcu i Ranizowie oraz kanonik sandomierski 1577, pleban w Solcu 1584, święcenia subdiakona 1585, sekretarz królewski 1579; biblioteka (zidentyfikowano ponad 60 wol.), zbiór teologiczny zapisany dominikanom w Lublinie, pojedyncze egzemplarze ofiarowane parafii w Samborcu; bibliofil – 9 wersji *superekslibrisu* (Gryczowa, Bech; Cubrzyńska 35; Moskal, s. 130) — 2105/b, 2170/b, 2636/a, 2853, 4657/a, 6293, 7549, 8403, 8883/a
- Becheius Claudius, XVI/XVII w. — 2307
- Becker Derek, XVI w. — 9410
- Beckovský Jan František, 1658–1725, studia: Berno, Praga, Wiedeń; krzyżowiec z czerwoną gwiazdą, zarządzał domem krzyżackim i szpitalem przy kościele św. Agnieszki w Pradze; autor 40 dzieł o tematyce historycznej i religijnej; gromadził książki i rękopisy — 2948
- Bednarczuk Jerzy Włodzimierz, dr nauk matematycznych, pracownik UW, darczyńca BUW 2015 — 10542; 3139/g (Add.)

- Bednarczyk (Bednarzyk) Jan, s. Macieja z Kłodzic (diec. gnieźnieńska), święcenia kapłańskie 1593 — 6859/a
- Bednarkiewicz Leonard, XVII w. — 7116/a
- Bednarski Henryk, 1907-91, bibliofil i kolekcjoner ze Lwowa, po wojnie mieszkał w Krakowie; zbiory rozprzedane po śmierci właściciela; pieczęć — 4387
- Beer Bernhard, 1801-61 Drezno, dr hebraista; drukowany katalog biblioteki 1863 — 1103, 3266, 3532, 5276
- Beer Johann, ze Świdnicy 1609 — 6050
- Behr Merten 1673; nieprow. — 4502/a
- Beier Johannes, XVI w., może: Baier (Beier) zm. 1612, studia: Wittenberga 1577, duchowny od 1581, m.in. diakon w kościele św. Anny w Augsburgu 1586 — 9410
- Bekisz (Bekiesz) Tomasz, dominikanin w Warszawie, XVII w. — 5233
- Bel[...] Ambrosius, XVI w. — 6954
- Bel[...]is Zacharias, 1568? — 9397/a
- Belaw Johann Georg von, XVII w. — 3357
- Belchamp (canonia Bellocampensis) zob. Norbertanie – Voujeaucourt
- Beleński Marcin h. Śreniawa?, XVII w., czy prow? — 9396
- Bełęcki Stanisław h. Leszczyc?, kanonik łączycy, proboszcz w Boleszczynie 1671 — 6890/b
- Belina Gabriel, lic. filozofii, XVII w. — 8088/d
- Beliński Stefan zob. Bieliński Stefan
- Bell Iacobus, scholastyk w Glasgow 1603 — 1235/a
- Belski Wawrzyniec h. Przerowa, XVII w. — 3119
- Bełczyński Adam, pleban, XVII w. — 2788/a
- Bełżowski Sebastian Aleksander, 1648 — 9606, 9608
- Bemasuyer?, XVII w. — 1663
- Benci Marcello, zm. 1575 jako komendant fortecy Cortona, ojciec teologa i historyka Spinello B. — 1125, 7765/b
- Benckendorff Franz 1602, z Malborka (Prusy) — 1757/c
- Bendurski (Benduski) Eliaszbaltazar, 1744-86, s. Andrzeja; paulin, święcenia 1763, diakon 1766, prezbiter 1767; w okresie studiów bibliotekarz na Skałce; kaznodzieja i opiekun budowy kościoła w Warszawie, przeor w Łęczeszycach i Konopnicy — 2069, 8013/b
- Benedicti Olaus, z Malmö, XVII w. — 5515
- Benedictini Angli S. Edmundi zob. Benedyktyni – Paryż
- Benedictus, kameduła 1669 — 5886/b
- Benedykt od św. Jakuba, karmelita zapewne bosy, może w Warszawie, XVIII w. — 8167
- Benedykt, benedyktyn z Łysej Góry? 1613 — 1289

Benedykt, cysters, może z Jędrzejowa?, XVII w. — 8436

Benedykt, dominikanin w Gidlach, XVIII w. — 6609

Benedyktyni – Brescia (Monasterium S. Faustini de Brixia), kościół pw. św. Faustyna z Brescii i św. Jowita Męcz. w miejscu pierwotnego oratorium z VI w., benedyktyni od poł. XII w., zniszczony 1621, odbudowany w stylu barokowym; w budynkach klasztornych obecnie wydział ekonomiczny miejscowego uniwersytetu — 1443

Benedyktyni – Kościelna Wieś k. Kalisza (Monasterium Koscielnense), pw. św. Wawrzyńca Męcz., prepozytura tyniecka od ok. 1190, kasata 1784 — 1446, 4420, 4424, 4653, 8042

Benedyktyni – Kremsmünster (Austria, Monasterium Cremifanense), opactwo pw. św. Agapita, fund. 777 księcia bawarskiego Tassilona III — 4266/a

Benedyktyni – Lubin k. Kościana (Monasterium Lubinense, Bibliotheca Monasterii Lubinensis Ordinis S. Benedicti, Conventus Lubinensis S. Benedicti), opactwo pw. Narodzenia NMP, fund. Bolesława Śmiałego ok. 1075, restauracja przez Bolesława Krzywoustego i ród Awdanów ok. 1137; studium z 5-6 profesorami w XVIII w.; konfiskata majątku 1797, kasata 1834, powrót 1923-24; skryptorium i bogata biblioteka licząca w momencie likwidacji 5525 wol., rozproszona, część. sprzedana; pieczęć — Wstęp s. 15; 960/a, 1048, 1074/a, 1767/c, 2132/a, 4711/b, 5175/a, 6164/c, 6330, 7053, 7054, 7241, 7420/c, 7536, 9117, 9652

Benedyktyni – Łysa Góra (Monasterium Sanctae Crucis in Calvo Monte Ordinis S. Benedicti, Archicoenobium Calvomontanum S. Crucis Congregationis Benedictinae Polonae, Bibliotheca Calvomontana S. Crucis Congregationis Benedictinae Polonae), opactwo fund. Bolesława Krzywoustego i komesa Wojsława ok. 1136 pw. Trójcy Św., od XIII w. pw. Św. Krzyża; pożar 1459 i 1777, kasata 1819; słynna biblioteka licząca ok. 9 tys. wol. (nalepki grzb. il. 4 w t. 1, cz. 1); S. B. Linde przejął 4400 wol.; superekslibris w kilku odmianach (Sipayłło 81) — Wstęp s. 18; 34/a, 117, 119, 121, 124/b, 126/b, 161, 162, 165, 203/b, 259/b, 273, 309/a, 311/c, 317, 362, 367/d, 368/e, f, g, 370/a, 409/a, 413/a, 440/d, 532/c, 564, 600, 601, 604, 609/c, 620, 635, 640, 650, 657, 667/c, 707, 715, 719, 731, 738/a, 740, 790/a, 834, 899/c, 912/a, 974, 1026, 1031, 1096, 1106/b, 1112/b, 1132/b, 1149/b, 1173, 1206, 1239, 1241, 1289, 1294, 1332, 1385/b, 1419, 1486, 1505, 1509, 1527, 1556, 1558, 1596/b, 1613/a, 1637/a, 1690, 1692, 1730/a, 1730/b, 1738, 1746, 1759/e, 1767/c, 1789, 1808/c, 1818, 1823, 1879/a, 1899, 1916, 1917, 1949, 1953, 1954, 2003, 2032, 2036, 2088, 2099 (nieuwzględnione w t. 3), 2100, 2105/b, 2113, 2150/a, 2158/b, 2234, 2289/a, 2312/a, 2359/c, 2385, 2389, 2409/b, 2434/a, 2452/c, 2462/b, 2468, 2490/b, 2498/b, 2568, 2579/b, 2586/c, 2609, 2636/a, 2709, 2737/b, 2813, 2819/b, 2828/b, 2830, 2834, 2889, 2949/a, 3011, 3083, 3152, 3188, 3191, 3197/a, 3199/a, 3215, 3247, 3248, 3252, 3255, 3304, 3309, 3337, 3341, 3365, 3394, 3407/b, 3531, 3538/a, 3542, 3557, 3600/b, 3616, 3630, 3638, 3654, 3662, 3666, 3669/b, 3672/b, 3685, 3688, 3691, 3716, 3722, 3723, 3856/d-e, 3915, 3951, 4016/b, 4054, 4056, 4072, 4103/b, 4104/b, 4151, 4220/c, 4269/c, e, 4320, 4368, 4381/b, 4384, 4385, 4445, 4454/a-b, 4497/b, 4546, 4597/b, 4657/a, 4726/a, 4727/c, 4728/d, 4743/b, 4755, 4770/b, 4809/b, 4815/a, 4863/b, 4883, 4891/a, 4897, 4914, 4925, 4971/b, 4985/a, 5001/c, 5144/d, 5145/b, 5160/b, 5177, 5261/c, 5347/a, 5349/d, 5379, 5384, 5476/c, 5477/b, 5490, 5495/b, 5526, 5552, 5602/a, 5633, 5635/a, 5779/b, 5805/c, 5806/c, 5841, 5842, 5853/a, 5935, 5945/b, 5951, 5963, 5975, 6006, 6131/a, 6153/b, 6161, 6195, 6202/b, 6208, 6243, 6264, 6293, 6326, 6484, 6489, 6500/a, 6529/a, 6537, 6548, 6553, 6559, 6580, 6597/c, 6606, 6607, 6610, 6621, 6625/d, 6626/d, 6627/d, 6631/c, 6683, 6688, 6707/a, 6719, 6843, 6847, 6861, 6864/a, 6891/a, 6895, 6907, 6911/a, 7012, 7076/a, 7113, 7114, 7118, 7119, 7120, 7121/c, 7179, 7337/a, 7358, 7369/a, 7373/b, 7435, 7442/b, 7455, 7464/a, 7480/c, 7549, 7566, 7645/b, 7647, 7721/c, 7743, 7744, 7747/a, 7773, 7792/a, 7794, 7801, 7845, 7869/b, 7953, 8012, 8126, 8161/a, 8173, 8187/b, 8210, 8236, 8283, 8311/c,

- 8352, 8387, 8390, 8391, 8406, 8450/b, 8525, 8591/a, 8635, 8652/a, 8749/a, 8869/b, 8877, 8883/a, 8945/c, 8973, 9066/a, 9078/a, 9087/a, 9092/b, 9130, 9141/a, 9259/a, 9311, 9335/b, 9346, 9403/a, 9417, 9429, 9487, 9499, 9571/a, 9580/b, 9589, 9591, 9601/a, 9643, 9651, 9660, 9716, 9826/a, 9826/b, 9829, 9831/b, 9859, 9895, 9897, 9942/b, 9943/a, 9949/a, 9951, 9997, 10030/a, 10059/c, 10154, 10155/b, 10215, 10226/b, 10284, 10303, 10306, 10308, 10474, 10475, 10523/c, 10558; 438/e (Add.)
- Benedyktyni – Mogilno (Conventus Mogilnensis Ordinis S. Patris Benedicti), opactwo pw. św. Jana Apostoła, zakonnicy sprowadzeni z Tyńca przez Bolesława Śmiałego 1065, kasata przed 1832; w 1834 r. biblioteka liczyła 1283 wol. — 3173/b
- Benedyktyni – Mont Saint-Michel (Normandia, Monasterium s. Michaelis), opactwo 966-1791, opatów wyznaczali królowie Francji od 1523, benedyktyni z Kongregacji św. Maura 1622; po 1791 do 1863 więzienie, potem dobra biskupie, od 1966 wznowienie — 8737/b
- Benedyktyni – Moyenmoutier, w Wogezach (Monasterium Medianum), fund. arbpa Trewiru św. Hidulfa 671; pierwsza szkoła gramatyczna w Europie 960, od poł. XVII w. znany ośrodek naukowy pod nazwą Akademii Moyenmoutier, kasata 1790; w 1763 r. biblioteka liczyła 11 tys. wol. — 1732/a
- Benedyktyni – Ochsenhausen (Bibliotheca Ochsenhusana), zał. w XII w. pw. św. Jerzego, po 1391 opactwo; duchowne państwo Rzeszy od XV w. do 1803, kasata 1803-07; pieczęć — 1185, 1188, 1189/a, 4427
- Benedyktyni – Paryż (Benedictini Angli S. Edmundi), wczesnośredniowieczna kongregacja angielska pw. św. Edmunda, wznowiona 1619 przez papieża Pawła V — 1565, 5169
- Benedyktyni – Paryż, Saint-Germain-des-Prés (Bibliotheca Sancti Germani a Pratis), fund. króla Chilberta ok. 558, początkowo pw. św. Wincentego, w 754 r. przeniesiono tu relikwie św. Germana bpa Paryża (stąd nazwa), kasata 1791; bogata biblioteka gromadząca liczne dary i legaty (1685 – ok. 6-7 tys. wol., 1794 – 49 tys.); pożar 1794 strawił większość zbiorów; pieczęć — 3545, 7438, 7615/f
- Benedyktyni – Petershausen (Szwabia, Monasterium Petridomus), opactwo fund. biskupiej pw. św. Benedykta 983, pod naciskiem mieszczan z Konstancji opuszczenie klasztoru w l. 1529-49, sekularyzacja 1802; w XIX w. koszary; pieczęć — 9292
- Benedyktyni – Płock (Conventus Plocensis Ordinis S. Benedicti), fund. XI/XII w. pw. św. Wojciecha biskupa, kasata (przeniesienie do Pułtusza) 1781; uboga biblioteka zupełnie zniszczona przez pożary 1705 i 1789 — 3173/b
- Benedyktyni – Rajhrad (Monasterium Raygradense), najstarszy klasztor na Morawach, zał. wg tradycji w XI w. pw. św. Piotra i Pawła, samodzielne opactwo 1813-1950, powrót zakonników w 1997; bogata biblioteka — 7740
- Benedyktyni – Senones, w Wogezach (Monasterium S. Petri Senonensis), fund. 640 arbpa Sens Gondelberta, kasata 1790, rozkwit za czasów opata Calmeta (1672-1757), erudyty zaprzyjaźnionego z Wolterem; w XVIII w. biblioteka liczyła 15 tys. wol. — 1732/a
- Benedyktyni – Sieciechów (Monasterium Sieciechoviense, Conventus Sieciechoviensis, Conventus Monasterii Sieciechoviensis Ordinis S. Benedicti), opactwo fund. Bolesława Krzywoustego ok. 1122 pw. Wniebowzięcia NMP, kasata 1819; duża biblioteka (nalepki grzb. il. 2 w t. 3); S. B. Linde przejął 3055 wol.; pieczęć — Wstęp s. 18; 27, 45, 91/a, 255, 256, 371, 447, 561, 579, 582, 586, 611, 645, 656, 714/a, 952/a-b, 1015/a, 1017, 1028, 1236, 1347, 1559, 1561, 1719, 1720, 1791/b, 1919/b, 1939, 1965, 2008, 2041, 2050/c, 2115/f, 2401/b, 2533, 2585, 2698, 2920, 3000/b, 3045, 3180/b, 3223, 3224, 3423, 3430, 3618, 3693, 3731, 3742,

- 3748/a, 3760, 3761, 3823, 3855/b, 3861, 4160, 4357, 4399, 4506/a, 4671, 4708, 4818, 4828, 4874, 4888/c, 4981/a, 5042, 5066/a, 5069, 5125, 5135, 5143/b, 5154, 5244/c, 5478/d, 5519, 5590, 5636/b, 5645/a, 5746/b, 5758, 5765/c, 5776/b, e, 5839/e, 5913, 5915, 5916/b, 5920/a, 5940, 6098, 6149/a, 6234, 6347, 6368, 6589, 6591, 6605, 6814, 6844, 6904/a, 6948, 7048, 7060, 7105, 7165, 7249, 7406/b, 7451/b, 7658, 7958, 8074, 8084, 8122, 8191, 8245, 8339, 8340, 8542/b, 8602, 8603, 8604, 8826/b, 8905, 8921/a, 8958/b, 8963/e, 9014, 9032/a, e, 9090, 9093/a, 9108/a, 9113, 9259/b, 9261, 9262/b, 9265/b, 9299, 9439, 9497, 9509/a, c, /d, 9524, 9572/a, 9618, 9629, 9652, 9663/b, 9673, 9734, 9736, 9805, 9815, 9944/a, 9980/c, 10103/a, 10112/b, 10114, 10126/a, 10134/b, 10136/a, 10141/a, 10212, 10265/a, 10297, 10365/b
- Benedyktyni – Stare Troki, pw. Zwiastowania NMP i św. Benedykta, fund. ks. Witold sprowadził mnichów z Tyńca w 1405 r. i przeznaczył dla nich zabudowania zamku książęcego; pożar 1717, kasata 1842; biblioteka w 1797 r. liczyła 432 wol. — 2126
- Benedyktyni – Tyniec (Monasterium Patrum Benedictinorum Tynecensis), opactwo fund. Kazimierza Odnowiciela 1044, klasztor i kościół pw. św. Piotra i Pawła (obecnie w granicach Krakowa), kasata 1817, klasztor erygowany ponownie 1939, opactwo powtórnie od 1969; bogata biblioteka utracona po kasacie — 3618, 4828, 10112/b, 10126/a, 10141/a
- Benedyktyni – Wenecja zob. Wenecja, kościół San Giorgio Maggiore
- Benedyktyni – Zwiefalten (Monasterium Beatae Virginis in Zwiefalten; Wirtembergia), opactwo pw. NMP zał. 1089, zniszczone w czasie wojny trzydziestoletniej, kasata 1803; zbiory przejęte przez wirttemberską Bibliotekę Królewską — 769, 4706
- Benedyktynki – Radom, fund. Barbary z Dulskich Tarłowej (zm. 1613) zrealizowana przez jej s. Jana Karola, kościół pw. Trójcy Św. pierwotnie drewniany, murowany 1678 wg projektu Tylmana z Gameren; zakonnice przybyły z Torunia w 1627, pożar 1774, przeniesione do Sandomierza 1810, gdzie zabrały 121 ksiąg, kasata 1819; po niej w klasztorze lazaret, a później więzienie, w kościele cerkiew 1837-87, obecnie użytkują jezuici — 9041
- Benedyktynki – Staniątki zob. Christophorus, zakonnik
- Beneke? Cu[...], XVIII w. — 9199/a
- Beneke Johann, studia: Wittenberga teologia 1697; respondent, autor dysertacji 1710 — 6473
- Benetelli Fortunato, z Vicenzy?, XVII w. — 9380
- Benicke (Benike) Christ[ian lub Christoph], zm. przed II 1672, zapewne z Pomorza lub Prus — 9020/a
- Benický Emerich, z Benic na Słowacji, XVII w. — 2495
- Benigke David, uczeń gimn. gdańskiego 1641, respondent dysertacji wyd. w Królewcu 1648 — 3050/a, 3052/a
- Benitez de Carvahal (Carvajal), dr 1592 — 18
- Benschaw Timotheus, w Kolonii 1560 — 10071
- Bentler Pankratius, prepozyt augustianów w Dorstadt, 1721 — 3097
- Benwicz Albert (Benewic), s. Krzysztofa z Kobylina? w diec. gnieźnieńskiej, studia: Akad. Krakowska bakałarz 1611 — 6246
- Benwicz Szymon zob. Apian Szymon

Beranensis Ioannes Ludovicus, XVI w. — 1689/b

Berendtsdorf Lucas, 1630 (lub 1639) — 9624

Berenth Mateusz 1601, ur. ok. 1577, z Lidzbarka Warmińskiego, jezuita w Rydze 1594-96 — 1330

Bereza Kartuska zob. Kartuzi

Bergemann Friedrich, może: kaznodzieja w Lübbichow w Nowej Marchii 1667, notowany na książce 1645 — 6451

Bergmann, XVII w. — 10330

Bergonzoni Michał, 1744-1819, studia: Bolonia; lekarz domowy ks. Józefa Sanguszki 1775, lekarz osobisty Stanisława Augusta 1780, protomedyk wojska koronnego z zadaniem organizacji wojskowej służby zdrowia 1790, ta sama funkcja w Księstwie Warszawskim; nobilitacja z h. wł. 1791; członek TPN od 1803 i Warszawskiego Towarzystwa Dobroczynności; biblioteka przekazana przez wdowę Wydziałowi Lekarskiemu UW; pieczęć — 6989

Berimius Albertus Iacobus, XVI w. — 3109/b

Berk Thomas zob. Artopoeus Thomas

Berlin zob.

Bibliotheca Regia Berolinensis

Bibliothek des Königliches Preussischen Medizinisch-Chirurgischen Institut

Bibliothek des Magistrats zu Berlin

Calvary & Co., antykwariat

Königlich Preussisches Geheimes Staats-Archiv

Markisches Museum

Philosophisches Seminar Königlichen Universität

Preussische Staatsbibliothek Berlin

Weber, antykwariat

Berlinger T. R., XVI/XVII w. — 5894

Bernaert Henriette, z Dunkierki, XIX w.; ekslibris — 6496

Bernard, benedyktyn, zapewne w Świętym Krzyżu na Łysej Górze, XVII w. — 8352

Bernard, cysters w Łądzie, XVII w. — 1099, 8749/b

Bernard, zakonnik, zapewne benedyktyn w Paryżu, XVII w. — 5169

Bernard A., student medycyny 1832 — 5352/e

Bernard Theophilus, ksiądz, XVIII w. — 6923

Bernardus [...], XVI w. — 4527

Bernardus, zakonnik, zapewne jezuita, XVII w. — 8121/a

Bernardyni – klasztor niezidentyfikowany — 3911, 10010

Bernardyni – Barczewo (Conventus Wartemburgensis), Warmia, początkowo franciszkański prowincji saskiej z kościołem pw. św. Andrzeja 1326-ok. 1550, w XV w. obserwancki; kościół odrestaurowany przez kardynała Andrzeja Batorego po 1594, bernardyni sprowadzeni przezeń 1598; konwent o znaczeniu lokalnym, studium teologii przejściowo w 1709, próby kasaty od 1810; likwidacja klasztoru 1830, następnie więzienie — 8139

- Bernardyni – Bydgoszcz (Conventus Bydgostiensis ad Sanctissimam Trinitatem), fund. Kazimierza Jagiellończyka 1480 pw. Trójcy Św., studium filozofii 1530-1774, studium retoryki 1728-37, pożar 1545, kasata 1826; biblioteka w 1815 liczyła 1919 wol., w okresie międzywojennym została przejęta przez Bibliotekę Miejską w Bydgoszczy (wyodrębniony zbiór znany jako Bibliotheca Bernardina) — 3277, 9628
- Bernardyni – Głogów (Conventus S. Stanislai Maioris Glogoviae Ordinis Fratrum Minorum Regularis Observantiae), fund. ks. Małgorzaty Cylejskiej 1465, kompletne zniszczenie 1488; decyzja cesarza Ferdynanda I o przekazaniu bernardynom opustoszałego klasztoru i kościoła po franciszkanach konwentualnych pw. św. Stanisława bpa 1534, śmierć ostatniego bernardyna 1569, powrót zakonników 1640, kasata 1810; biblioteka przekazana do BUWr — 9809
- Bernardyni – Góra Kalwaria (Conventus Gorensis) zał. 1670 pw. Wniebowzięcia NMP (przejęto kościół już istniejący), od 1679 pw. Ofiarowania NMP, od ok. 1775 pw. Niepokalanego Poczęcia NMP, pożar 1760, kasata 1873; biblioteka (673 vol. w 1819 r.) — 835/a
- Bernardyni – Kalisz (Pro loco Calissiensi), fund. abpa gnieźnieńskiego Jana Gruszczyńskiego pw. św. Anny i św. Bernardyna 1465, zatwierdzenie przez Kazimierza Jagiellończyka 1489; kościół murowany 1602, konsekrowany pw. Nawiedzenia NMP i św. Jana ante Portam Latinam 1607, budowa murowanego klasztoru zakończona ok. 1657; kustodia 1617-30, studium filozofii 1617, studium teologii z prawem nadawania jubilatcji 1628, kasata 1864; klasztor przekazany rosyjskiemu kaliskiemu towarzystwu dobroczynności; biblioteka w końcu XVIII w. 1400 wol. (kaznodziejstwo 644, teologia 287, ascetyka 144), księgozbiór po kasacie rozproszony, obecnie w Bydgoszczy, Poznaniu, Włocławku i Sandomierzu — 10300, 10304
- Bernardyni – Kazanów (Conventus Casanoviensis) zał. 1625 p w. Zwiastowania NMP, początkowo rezydencja, kasata 1864 — 763
- Bernardyni – Kazimierz Biskupi k. Konina (Casimieriensis Ordo Fratrum Minorum S. Francisci) zał. 1514 pw. św. Jana Chrzyciela i Pięciu Braci Męczenników (praktycznie Pięciu Braci Męczenników), studium filozofii 1586, 1608-1898, nowicjat 1651-1720, zniesiony 1898; biblioteka przekazana Seminarium Duchownemu we Włocławku, część będąca w posiadaniu Mielżyńskich - przekazana w 1917-18 TPN — 637, 1117/a
- Bernardyni – Kościan (Locus/Conventus Costinensis Patrum Bernardinorum), fund. mieszczańska 1456; kościół pw. MB Anielskiej, murowany 1605-11, kasata 1827; przebudowa na dom poprawczy 1830, szpital wojskowy 1866, szpital psychiatryczny 1893; biblioteka (w XVIII w. ok. 1100 wol.) przeniesiona do Seminarium Duchownego w Poznaniu — 637, 1707, 8227, 9772
- Bernardyni – Kraków-Stradom (Fratres Minores Observantiae in Ponteregali alias in Stradomia extra muros civitatis Cracoviensis, Locus Cracoviensis ad s. Bernardinum, Pro cella Patris Custodis Cracoviensis, Pro cella Patris Vicarii cenobii Cracoviensis), zał. 1453 pw. św. Bernardyna ze Sieny, studium teologiczne i nowicjat; centralne archiwum prowincji i centralna biblioteka starych druków od 1959 — 115; 475, 863, 6666, 7481/a, 7905/a, 8486, 8878, 9648
- Bernardyni – Krystynopol (Christinopol w woj. bełskim, obecnie Czerwonogród), zał. 1695 przez hetmana polnego koronnego F. K. Potockiego, kościół pw. Ducha Św. 1692 — 5492/b
- Bernardyni – Lublin (Locus Lublinensis Ordinis FF. Minorum de Observantia S. Francisci), fund. z inicjatywy mieszczan lubelskich 1460, finansowana od 1469 przez Kazimie-

rza Jagiellończyka; kościół od 1496 pw. Nawrócenia św. Pawła; od końca XVI w. studium filozoficzne, od 1642 teologiczne; pożary 1557 i 1599, kasata 1864; księgozbiór gromadzony od początku istnienia klasztoru, według spisu z 1866 liczył 2640 wol., po kasacie przekazany seminarium duchownemu w Lublinie — 2920

Bernardyni – Lwów (*Conventus Patrum Bernardinorum ad S. Andream Apostolum*) zał. 1460 pw. św. Bernardyna i Andrzeja, potem św. Andrzeja; pożar 1464, 1509, zniszczony 1587; studium 1592, przekształcone w studium generalne w pocz. XVIII w., opuszczony 1946; biblioteka (w XV-XVI w. duży zbiór rękopisów i inkunabułów) oraz archiwum prowincji przeniesione w 1946 do klasztoru krakowskiego — 745/a

Bernardyni – Łowicz (*Conventus Lovicensis Patrum Bernardinorum, Conventus Lovicensis Fratrum de Observantia ad s. Bartholomaeum*), fund. arbpą gnieźnieńskiego Jana Gruszczyńskiego 1470 pw. św. Bartłomieja, studium filozofii od 1527, kasata 1806; biblioteka ok. 5 tys. wol. rozproszona (najwięcej przekazano do biblioteki seminaryjnej w Warszawie, część przejęta przez bernardynki łowickie) lub zaginiona; ekslibris (Wittyg 16) donacyjny bibliotekarza R. Morowicza (zob.) — 78; 2901, 7960/a

Bernardyni – Opatów (*Coenobium Opathoviense; Locus Beatae Mariae Assumptae in Opathow; Conventus Opathoviensis S. Francisci Observantiae vulgo Bernardinorum; Fratres Ordinis Seraphici in Magna Opathovia*), fund. bpa lubuskiego Krzysztofa Fryderyka II przy kościele parafialnym pw. Wniebowzięcia NMP 1467, studium zakonne 1480-1864, klasztor splądrowany 1655-60, kasata 1864; zasobna biblioteka, z której S. B. Linde przejął 419 wol. (typ oprawy il. 2 w t. 7), a ok. 1 tys. wol. przekazano do Seminarium Duchownego w Sandomierzu 1865 — Wstęp s. 18; 262/b, 433/b, 517/a, 560/c, 951/a, 1068, 1083/f, 1281, 1293, 1390/a, 1714, 1988, 2497, 2686, 2956, 3622/a, 4197/a, 4380, 4824, 5209, 5225/a, 5495/a, 5736, 6194, 6369, 6956/c, 7205/a, 7725, 8033, 8178/b, 8572, 8996/a, 9069, 9120, 9237/b, 9288/a, 10020, 10024, 10059/b, 10157/a, 10231

Bernardyni – Ostrołęka (*Conventus Ostrolocensis Patrum Bernardinorum*), zał. 1666 pw. św. Antoniego z Padwy, przejściowo nowicjat i studium teologii, szkoła parafialna od 1791, kasata 1864 — 1043

Bernardyni – Piotrków Trybunalski (*Conventus / Locus Petricoviensis PP. Bernardinorum ad S. Crucem*), fund. pw. Znalezienia Krzyża Św. z inicjatywy braci Florian, Stanisława i Wawrzyńca Starczewskich 1625, studium zakonne w XVIII i XIX w., kasata 1864; S. B. Linde przejął 448 wol. — 637, 1422, 3867, 4060, 4565, 6625/c, 6626/c, 6627/c, 7632, 8273/a, 8891/a, 9080/a, 9994, 10243

Bernardyni – Przeworsk (*pro Cella Praedicatoris Przeworscensis*), zał. 1465 przez Rafała Tarnowskiego pw. św. Barbary, nowicjat 1512-18, studium teologii moralnej 1664; ośrodek poprawczy dla duchownych z Galicji 1822-1869; bogata biblioteka m.in. z legatu Michała Bała, uszczuplona w II poł. XIX w. — 5154

Bernardyni – Przysów (*Conventus Prziroviensis ad S. Annam, Conventus S. Annae*), fund. Joachima Ocieskiego i ks. Janusza Ostrońskiego 1609 przy sanktuarium św. Anny, od 1750 studium zakonne, kasata 1864; S. B. Linde przejął 301 wol. — Wstęp s. 18; 554/a, 763, 1015/b, 1205, 2115/a, 2610/c, 2949/b, 3397, 3992, 4390, 4770/a, 7871, 7905/a, 8789, 9453/b, 9562

Bernardyni – Radecznica (k. Zamościa, *Pro Cella Praedicatoris Radecznicae, Pro Conventu Radecznicensi*), fund. sufragana chełmskiego Mikołaja Świrskiego w związku z objawieniami św. Antoniego Padewskiego; zakonnicy przybyli 1667, status konwentu 1672, zatwierdzenie przez sejm 1676, konsekracja murowanego kościoła 1695, zakończenie

- budowy klasztoru 1707, studium teologii moralnej z jednym lektorem 1731, zakonne studium filozofii 1799, kasata 1867; parafia unicka, po 1875 prawosławna, zakonnice prawosławne 1899-1915; rekuncyliacja kościoła 1916, powrót bernardynów 1919 — 9925/b
- Bernardyni – Radom (Conuentus Radomiensis) zał. ok. 1468 pw. św. Katarzyny Męcz., studium zakonne od 1468, kasata 1864; biblioteka zał. na pocz. XV w.; w poł. XIX w. liczyła ok. 2 tys. vol. — 1023
- Bernardyni – Ratowo k. Mławy, fund. wiejska Tomasza Narzymskiego, chorążego chełmińskiego pw. św. Antoniego Padewskiego 1686; kaznodziejstwo w parafii Radzanów; biblioteka z darów klasztorów prowincji wielkopolskiej, po kasacie w 1808 przekazana do seminarium duchownego w Płocku — 6945/c
- Bernardyni – Sambor (Locus Samboriensis, Studium Samboriense Patrum Bernardinorum), fund. Jana Odrowąża i jego ż. Beaty z Tęczyna 1474-76, kościół pw. Wniebowzięcia NMP 1488, zniszczony odbudował Jerzy Mniszech woj. sandomierski 1585, kasata 1786; zakonnicy przeniesieni do klasztoru pojezuickiego, następnie do misjonarzy 1847, po kasacji w zabudowaniach sąd i więzienie — 475, 863
- Bernardyni – Słomim (Conuentus Słomimensis, Bibliotheca Słomimensis), kościół drewniany pw. Trójcy Przenajświętszej fund. Jana Żarnowskiego i Heleny Łukaszewiczowej 1630, murowany 1639-42, pożar 1655; klasztor drewniany 1641, murowany 1733-59, studium filozoficzne II poł. XVIII w.; szpital dla ubogich 1782, szkoła parafialna elementarna od 1790, kasata 1864; biblioteka w 1818 liczyła 1064 książek, dzieła teologiczne przekazano władzom kościelnym, pozostałe Bibliotece Publicznej w Wilnie — 1084/b
- Bernardyni – Święta Katarzyna, zał. w II poł. XVI w. pw. św. Katarzyny, kasata 1817; przejęty przez bernardynki; niepraw. — 5349/e
- Bernardyni – Toruń (Ad Bibliothecam Thoruniensem), średniowieczna fund. franciszkańska pw. Zwiastowania NMP, przynależna z kustodią pruską do prowincji saskiej, konwent zlikwidowany 1547, po śmierci ostatniego zakonnika przejęty przez luteran w 1559, odzyskany 1724 dla kustodii warszawskiej bernardynów (prowincja wielkopolska); studium filozofii od 1725, przeniesione z Przasnysza studium teologii moralnej 1742, ranga studiów generalnych II klasy 1750, kasata 1821 — 7429/a
- Bernardyni – Warszawa (Conuentus Varsaviensis Patrum Bernardinorum de Observantia ad S. Annam, Ad S. Annam Patrum de Observantia S. Francisci, Conuentus Varsaviensis Fratrum Minorum), fund. ks. Anny Fiodorówny 1454 pw. św. Anny; studium teologii i kazuistyki od 1608 oraz nowicjat; pożar 1657, kasata po 1864; bogata biblioteka — 31, 55; 878, 1707, 3807
- Bernardyni – Warszawa-Praga (Conuentus Pragensis in honorem BMV), fund. bpa kamienieckiego Adama Nowodworskiego pw. Niepokalanego Poczęcia NMP 1617, nowicjat 1642-55; zniszczenia 1655-60 i 1794, likwidacja 1811 (pozostawiono kaplicę tzw. Domku Loretańskiego fund. Władysława IV i Cecylii Renaty) — 1116/b, 1186, 6866
- Bernardyni – Wschowa (Conuentus Wschowensis), fund. mieszczan i magistratu 1455-56 pw. św. Franciszka i św. Bernardyna; 1558-1628 zbór protestancki; przywrócenie fund. z inicjatywy starosty wschowskiego Hieronima Radonickiego i powrót zakonników 1629; kościół pw. św. Józefa fund. Mikołaja Tarnowieckiego konsekrowany 1652, od 1719 siedziba archiwum prowincji wielkopolskiej, kasata 1827-28; księgozbiór częśc. zachowany w Centralnej Bibliotece Prowincji Wniebowzięcia NMP w Poznaniu: 1262 dz. w 1412 wol, 45 inkunabułów, 285 druków z XVI w., 402 – XVII w., 274 – XVIII w., 28 rękopisów — 5908

Berndt (Bernt) Ambrosius, profesor w Wittenberdze, po 1548; raczej nie: Ambrosius Berndt de Jüterborg (Brandenburgia), ok. 1500-42, studia: Wittenberga, bakałarz 1521, mgr filozofii 1528; tamże profesor filologii 1535, dziekan 1537; jako bakałarz nauczyciel w gimnazjum św. Elżbiety we Wrocławiu, stypendysta tamtejszej Rady Miejskiej na kontynuację nauki, krótko pastor w Świdnicy i rektor szkoły w Görlitz ok. 1540 — 7994

Berndt G., XIX w. — 2333

Bernegger Matthias, 1582-1640, z Hallstadt w Austrii, kanonik i profesor historii w Strasburgu, polihistor i poliglota, tłumacz, autor wielu dzieł; także właściciel drukarni w Strasburgu od 1629 — 660, 7671, 9156

Bernegger Tobias 1640, czy prawnik ze Strasburga 1625-75? — 8055/b

Bernstein Hans Christoff von, 1522-80, prawnik, saski radca dworu — 10378

[a] Bernstein Hieronymus, XVI w. — 4903

Bertman Joseph, XVII/XVIII w. — 9559

Bertram Bernhard Anton, 1591-1640, dr praw, tajny radca i kanclerz księstwa Saksonii; autor publikacji prawniczych — 3560/a, 3563/a

Bervillus Petrus, 1617 — 518

Besch (Besh) Carolus (inicjały w girlandzie z kwiatów), superekslibris, XVII w. — 8506

Bestus Richardus, XVI w. — 3493

Beszowa zob. Paulini

Béthune Fidel de, bibliotekarz w Paryżu?, XVIII w. — 4039

Beust [...] von, baron Moderwitz (Turyngia), sucha pieczęć heraldyczna, XVIII w. — 7708

Beyer? Georgius, w Lipsku 1688 — 2777/b

Będkowski?, XVII w. — 9102

[z] Białej proboszcz, zapewne w sieradzkim, 1666 — 308/a

Biała, zapewne w sieradzkim zob. Albert, ksiądz z Białej

Biała Podlaska zob. Biblioteka Radziwiłłów

Białkowicz Walenty zob. Żarnowca Walenty [z]

Białkowski, XVII w. — 9329

Białobrzeski Marcin h. Abdank, ok.1530-86, cysters w Sulejowie, studia: Akad. Krakowska; opat mogiński 1559, sufragan krakowski i bp laocyejski 1566, kanonik krakowski 1571, bp kamieniecki 1577; pisarz religijny; część biblioteki ofiarował za życia klasztorowi mogińskiemu; superekslibris — 958

Białobrzeski Paweł h. Abdank, zm. po 1792, sekretarz królewski 1779, pisarz sądów referendarskich 1781 — 8646/a

Białowieski Szymon, 1639 — 10371/e

Białowodzki Jan, XVI/XVII w. — 8889

[z] Białynina Wojciech, wikariusz kolegiaty w Łowiczu 1626 — 4016/b

Bianki (Biancius, Biantius) Jan, z Wyszogrodu, duchowny 1617, 1621 — 7455

Biblioteka Akademii Navuk BSSR – Mińsk, zał. 1925 przy Instytucie Kultury Białoruskiej, przekształconym w Akademię Nauk 1928 (obecnie Narodowa Akademia Nauk Białorusi); przed wybuchem II wojny 345 tys. jedn.; zaw. znane kolekcje prywatne, m.in. część księgozbioru (ponad 2 tys. wol.) Radziwiłłów z Nieświeża (zob.); w czasie wojny spalona, najcenniejsze zbiory wywiezione do Niemiec; pieczęć z nazwą obowiązującą w l. 1936-91 — 4451/c

Biblioteca Comunale Serra San Quirico (Włochy), biblioteka miejska; pieczęć, XIX/XX w. — 3284/a, 3289, 3661/b, 7446/a

Biblioteca Terzi zob. Terzi Antonio

Biblioteka Akademii Zamojskiej (Bibliotheca Academiae Zamosciana), zał. 1593/94, po zamknięciu Akademii w 1784 część zbiorów trafiła do Liceum Zamojskiego, przeniesionego w 1815 do Szczepieszyna, skąd najcenniejsze dzieła zabrano do Biblioteki Ordynacji Zamojskiej w Warszawie (zob.), część przekazana w XIX w. Bibliotece im. H. Łopacińskiego w Lublinie; zachowany najstarszy rps. inwentarz spisany przez Adriana Kazimierza Krobskiego w 1675 — 53/a, 230, 1083/b, 2848/b, 3225/b, 4343, 4710/b, 6579, 6905/b, 8736/a, 8860, 8945/a, 8949/a, 9112/b

Biblioteka Cesarsko-Królewskiego Gimnazjum w Przemyślu zob. Przemyslischen Kaiserlich-Königlichen Gymnasiums Bibliothek

Biblioteka Chrzanowskich Moroczyn zob. Chrzanowscy

Biblioteka Czartoryskich zob. Biblioteka XX. Czartoryskich – Puławy

Biblioteka General'nago Štaba – Petersburg, 1811-1911, księgozbiór przekazany do Uniwersytetu Moskiewskiego w 1888 i do bibliotek uczelnianych imperium, także do Biblioteki Głównej (zob.) przed 1863 (spis w Arch. BUW); ekslibris 1839-40 (Kašutina 35) — 137, 875, 1049/a, 1334/b, 1358, 1397, 1522/b, 1572, 1652, 2425, 2531, 2542, 2614, 2947, 4188, 4695/a, 5035, 5230, 5289/a, 5606, 5678/b, 5680/a, 5839/a, 6162, 6265, 6742, 6900, 6901/a, 6986/b, 6988 7866/b, 8708/a, 8742/a, 9803/b, 10388/a, 10438

Biblioteka Gimnazjum Podolskiego (Winnica), gimnazjum gubernialne w Winnicy utworzone 1814 (z dawnego kolegium jezuitów przekształconego w akademicką szkołę wydziałową KEN, a w 1797 r. w powiatową szkołę szlachecką utrzymywaną przez rosyjskie ministerstwo skarbu); w 1830 r. – 233 uczniów, język rosyjski wprowadzono 1832; przeniesienie do Białej Cerkwi 1847; biblioteka odziedziczona po szkole powiatowej oraz ofiarowana przez duchowieństwo Kamieńca na pocz. lat dwudziestych liczyła ponad 1200 dz. w ponad 2600 wol.; pieczęć — 2314

Biblioteka Główna w Warszawie, zorganizowana dla Szkoły Głównej 1862 z części Biblioteki Publicznej (zob.) ocalałej po 1832 oraz biblioteki Akademii Medyko-Chirurgicznej (zob.); w 1866 r. utworzono Czytelnię Studencką; przemianowana na Bibliotekę Cesarskiego Uniwersytetu Warszawskiego 1871; pieczęć — 20, 24, 66, 90, 99/a, 102, 124, 125, 129, 136, 140, 141; 16, 17, 23, 55, 183, 185, 200, 208, 210/c, 238, 260/b, 311/a-c, 336, 422, 450, 456, 469, 483, 513/a, 547/a, 563/a, 596/a, 648, 663, 665, 685, 709, 725, 731, 736/b, 1077/a, 1083/g, 1087, 1173, 1175, 1184, 1262, 1267, 1314, 1315/b, 1316/a, 1317/a, 1318/b, 1341, 1342, 1346, 1359, 1360, 1362, 1370, 1380/c, 1382/a, 1383, 1384, 1385/a, 1386, 1387/b-c, 1400, 1401, 1422, 1430, 1445, 1448, 1478, 1501, 1514, 1519, 1529, 1554, 1557, 1572, 1590/a-b, 1605, 1622, 1652, 1661, 1696, 1822, 1823, 1875, 1877/b, 1895, 1896, 1929, 1930, 2014, 2052/e, 2052/h, 2053/e, 2084, 2134/b, 2146, 2147/a, 2147/b, 2148/a, 2150/a, 2150/b, 2151, 2154, 2163/c, 2171, 2177, 2254, 2279, 2290,

2320, 2371, 2373, 2392, 2499, 2531, 2576, 2628, 2635, 2636/b, 2637/a, 2638/d, 2639/a, 2641/a, 2642, 2652, 2664, 2671/b, 2675/a, 2677, 2704, 2706/b, 2710, 2722, 2757, 2761/a, 2762/a, 2765, 2768, 2779, 2780, 2785, 2786, 2787/a, 2787/b, 2788/a, 2789, 2790/b, 2790/c, 2791, 2890, 2905, 2936, 2970, 2976/a, 2976/b, 2977/a, 2978, 2979, 2980/a, 2988, 3001, 3045, 3047, 3050/b, 3051/c, 3052/b, 3053/c, 3112, 3225/c, 3250, 3251, 3268, 3314, 3330, 3332/a, 3344, 3345, 3358, 3386, 3464, 3468, 3477, 3496, 3535, 3552, 3580, 3587, 3605/a, 3606, 3608, 3616, 3643, 3662, 3669/a, 3670/b, 3672/b, 3697, 3834, 3897, 3951, 3961, 4025, 4054, 4081, 4091, 4111, 4112, 4113, 4118, 4177, 4178, 4179, 4180, 4195, 4260, 4275, 4276, 4277/a, 4280, 4281, 4282, 4283/a, 4284, 4285/a-b, 4286/b, 4287/a, 4301/a, 4313/a, 4322/a-b, 4323, 4339/b, 4341, 4342, 4345, 4373, 4388, 4410, 4411, 4421/a-c, 4422, 4423/a, 4427, 4429/a-b, 4443, 4444, 4453, 4455, 4456, 4457/a, 4458/a-b, 4459/a-b, 4460/a, 4461/a-b, 4462, 4463/a-b, 4464, 4465/a, 4466/c, 4467/a-b, 4468/a-b, 4469, 4470/a, 4471, 4472, 4474/a, 4476/a-b, 4479/c, 4501/d, 4503/b, 4505/c, 4506/a-b, 4507/a, 4533, 4540, 4549, 4550, 4596, 4662/b, 4663, 4711/b, 4713/b, 4726/a-b, 4727/a, 4728/c, 4731/c, 4732/a, 4734/a, 4735/a, 4743/a-b, e, 4751, 4776/a, 4816/b, 4832, 4912/b, 4917, 4933, 4942, 4950/a, 4954, 4958, 4969/b, 4983/c, 5019, 5024, 5029, 5061/a, 5074, 5077, 5104/b, 5109/b, 5112, 5133, 5219, 5227, 5257, 5401, 5403/a-b, 5404, 5407/a, 5410, 5439, 5440, 5445, 5446, 5447, 5448, 5449, 5450, 5452, 5453, 5458, 5459/a, 5477/b, 5478/a, 5480/a, 5482/b, 5484/a, 5487/a, 5488/d, 5491, 5499, 5518, 5519, 5527, 5530, 5565, 5570, 5572, 5574/a, 5577, 5578, 5610/b, 5611/a, 5617, 5665, 5666, 5709, 5734/a, 5746/a, 5755, 5756, 5757, 5767, 5772, 5773, 5775, 5779/a, 5782, 5783, 5826, 5860, 5861/c, 5877/b, 5895, 5973, 6029, 6044, 6045, 6071, 6079, 6085, 6095, 6124, 6125 6127/b, 6138/a, 6155, 6159, 6160, 6210, 6211, 6212, 6244, 6245, 6278, 6303/b, 6332, 6346/g, 6347, 6349, 6358, 6359, 6377, 6378/a, 6396, 6421, 6425/a, 6518, 6613, 6614/a, 6634, 6635/a, 6678, 6684, 6686, 6733, 6743/a, 6750/b, 6768, 6787, 6800/a, 6832/c, 6855/b, 6855/d, 6890/a, 6896/a, 6904/a, 6904/b, 6905/a, 6906/a-c, 6921, 6922, 6925, 6929, 6930, 6984, 7012, 7013, 7023, 7033, 7039, 7048, 7073, 7075/b, 7076/a-b, 7077, 7081, 7088/a, 7092/b, 7098/c, 7099, 7100 7178, 7233/a, 7234/a, 7268, 7275, 7277, 7278/b, 7279, 7280/a, 7281/a-b, 7282/c, 7298, 7317, 7330, 7333, 7335, 7338, 7380, 7384, 7385, 7386, 7387, 7388, 7389, 7410, 7420/b, 7445, 7502/c, 7504, 7505, 7523, 7526/c-d, 7528/b, 7537, 7573, 7609, 7614/b, 7640, 7685, 7703, 7715, 7718/b, 7751, 7777/b, 7863/a, 7864, 7935/c, 7936, 7937, 7938, 7939/b, 7942, 7951, 7974, 7975, 8030/a, 8069, 8070, 8071, 8072, 8075, 8085, 8095, 8096/a, 8125, 8127, 8130/a, 8131, 8136/b, 8166, 8171, 8247, 8248, 8317/a, 8317/b, 8374/b, 8375, 8389, 8405, 8419/b, 8420, 8424/a, 8429, 8433/c, 8499/b, 8550, 8565/a, 8566/a, 8568/a, 8608/b, 8610/b, 8629, 8630, 8644, 8645/a, 8646/a, 8667, 8686, 8693, 8702/a-b, 8704, 8707, 8708/c, 8709/c, 8725, 8752, 8778, 8815/a, 8824, 8825, 8827/a, 8828, 8832, 8837, 8858, 8883/c, 8910, 8911, 8946/a, 8969, 9021, 9032/a, 9032/d, 9037, 9114, 9116/a, 9118/a, 9129, 9143, 9158, 9195, 9203/b, 9204, 9255/b, 9256/b, 9257/b, 9286/a, 9294, 9300, 9318/b, 9319/b, 9324, 9329, 9424/a, 9506, 9554/a, 9554/c, 9604, 9605, 9627, 9671, 9685/b, 9692/a, 9694, 9696/a, 9698, 9740, 9771, 9789, 9803/a, c, 9856, 9891, 9893, 9908, 9920, 9923, 9925/c, 9926, 9929, 9930/c, 9937, 10005, 10016/a-b, 10018, 10059/a, 10088, 10090, 10102/b, 10104/b, 10142, 10147/b, 10205, 10259, 10294/b, 10322, 10337, 10338, 10347/b-d, 10348, 10349/a, 10350, 10351, 10352, 10354, 10373/a, 10376, 10409, 10413/a, 10426, 10427, 10434, 10444, 10452, 10453, 10477, 10480, 10485, 10536/a-b, 10545; 143 (Add.), 145 (Add.)

Biblioteka Główna Wyższej Szkoły Rolniczej – Szczecin, otwarta w 1955 r.; pieczęć — 5416

Biblioteka I Varšavskoj Mužskoj Gimnazij; pieczęć, II poł. XIX w. — 2274/a

Biblioteka Imperatorskago Universiteta Sv. Vladimira – Kijów, uniwersytet i biblioteka zał.
1833 na bazie zlikwidowanego Liceum w Krzemieńcu; pieczęć — 4505/b

Biblioteka Imperatorskaja Ermitażnaja Inostrannaja zob. Imperatorskaja Ermitażnaja Inostrannaja Biblioteka

Biblioteka Imperatorskiej Akademii Chudożestv – Petersburg, uczelnia zał. 1757 — 1090

Biblioteka Imperatorskiej Akademii Nauk – Petersburg (Bibliotheca Imperialis Academiae Scientiarum), 1724/25-1917, podwaliny stanowiły księgozbiory carskie oraz książki skonfiskowane w podbitych prowincjach (z Kurlandii 1714, z biblioteki nieświeskiej Radziwiłłów 1772, Biblioteki Załuskich 1795); pieczęć duża i mała (il. 17 w t. 1, cz. 1), pieczętki działowe, charakterystyczne nalepki sygn. — 101, 324/a, 548, 669, 1601, 1875, 2999/b, 3134/a, 3211, 4250/b, 4289, 4531, 4583, 6003/a, 6528, 6879, 6929, 8105, 8374/b, 8424/a, 8521, 8890/a, 9007, 9274, 9291/m

Biblioteka Instytutu Historycznego Uniwersytetu Warszawskiego zob. Instytut Historyczny UW

Biblioteka Jagiellońska w Krakowie (nazwa stosowana od II poł. XIX w.), jedna z największych i najstarszych bibliotek w Polsce; zbiory gromadzone od założenia Akad. Krakowskiej (zob.) 1364, pochodziły głównie z darowizn profesorów i wychowanków; początkowo w poszczególnych bursach i kolegiach, scalone i umieszczone w Collegium Maius 1777-80; ekslibris, pieczęcie, XX w. — 5409

Biblioteka Kapituły Gnieźnieńskiej zob. Gniezno – kapituła katedralna

Biblioteka Konopków, powstała ok. 1893 z połączenia bibliofilskiej kolekcji mjra Stanisława K. (1783-1850), gromadzonej w Mogilanach k. Wadowic ze zbiorem w Tomaszowicach, zakupionym przez Romana K. (zm. 1891); łącznie 16 tys. dz. (archiwalia, ryciny, mapy, 160 rękopisów); pieczęć — 6379

Biblioteka Kórnicka, zał. przez Tytusa Działyńskiego 1826; ostatni właściciel Władysław Zamoyski utworzył fundację „Zakłady Kórnickie”, przekazując Bibliotekę państwu 1924; pod zarządem Polskiej Akademii Nauk od 1953; posiada 30 tys. starych druków i 15 tys. rps. — 8565/h, 8567/e

Biblioteka Królewska w Berlinie zob. Bibliotheca Regia Berolinensis

Biblioteka Liceum Warszawskiego zob. Liceum Warszawskie

Biblioteka Narodowa, ustanowiona rozporządzeniem prezydenta Ignacego Mościckiego 24 II 1928; przejęła zbiory rewindykowane z Rosji na mocy traktatu ryskiego z 1921, w tym książki należące do Biblioteki Publicznej przy Królewskim Uniwersytecie Warszawskim (zob.) oraz liczne Załusciana (zob. Biblioteka Załuskich); rękopisy, inkunabuły i polonika XVI wieku spalone przez hitlerowców w październiku 1944; po 1945 przejęcie tzw. księgozbiorów zabezpieczonych (podworskich i poniemieckich); obecnie posiada ok. 9,5 miliona wol., w tym ponad 166 tys. starych druków — 6613

Biblioteka niezidentyfikowana, nad tytułem od jednej do pięciu gwiazdek (* lub ****), w prawym g. rogu sygn. podkreślona klamrą, linią lub wężykiem (il. 15 w t. 1, cz. 1, mylnie jako sygn. TPN) — 705, 835/a, 950, 1160, 1341, 1438/b, 1633, 1634/a, 1644, 1797/a, 2115/d, 2144, 2642, 2707, 2796/b, 2804, 2877/a, 3007, 3050/b, 3052/b, 3165/a, 3275, 3283, 3288, 3382, 3413, 3807, 4026, 4123, 4236, 4269/e, 4314/a, 4329, 4330, 4333/a, 4334/a, 4335/a, 4336/a, 4444, 4454/b, 4461/a, 4504, 4505/c, 4716/a, 4734/a, 4973, 5001/b, 5109/b, 5261/a, 5345/d, 5364, 5398, 5448, 5459/b, 5466/b, 5469, 5494, 5496, 5610/a, 5617, 5944, 5955/a, 6017, 6423, 6487, 6636, 6637, 6645/d, 6958, 6986/e, 6963/b, 7036/c, 7124 7178, 7587/d, 7638/a, 7774, 7857, 7917/a, 7939/g, 7977/c, 8129, 8156/b, 8279/a, 8282/b, 8291/a, 8399, 8430, 8725, 8856, 8857, 8884, 8909, 8933, 8967/b, 9011/b, 9036/a, 9708, 9728/b, 10359/b

Biblioteka niezidentyfikowana, niebieska nalepka na grzb. — 6398/a

Biblioteka Olszewiczów, zał. przez braci: Wacława Kazimierza, 1888-1974, ekonomistę, prawnika, działacza gospodarczego, bibliotekarza i bibliografa oraz Bolesława Henryka 1893-1972, geografa, bibliotekarza (1933-39 w BUW), kartografa, bibliofila, członka PAU i PAN; pieczęć — 5777

Biblioteka Ordynacji Krasińskich, utworzona w 1844 r. przez Wincentego Krasińskiego z księgozbiorów rodzinnych, udostępniona publicznie 1860, od 1930 r. w siedzibie przy ul. Okólnik 9 w Warszawie, w czasie II wojny światowej włączona do Staatsbibliothek Warschau (ponad 250 tys. wol.), spalona w 1944 r., ocalałą część włączono do zbiorów Biblioteki Narodowej — 4975/e

Biblioteka Ordynacji Pińczowskiej (Bibliotheca Marchionatus Pinczoviensis), ordynacja utworzona przez Piotra i Zygmunta Myszkowskich 1596, zatwierdzona przez sejm 1601, wyrokiem Trybunału Koronnego 1729 nadana Franciszkowi Wielopolskiemu, który dołożył do nazwiska człon: Gonzaga Myszkowski; część z Pińczowem sprzedana Janowi Olrychowi Szanieckiemu 1813, a siedziba ordynacji przeniesiona do Chrobrza; biblioteka ordynacji liczyła kilka tys. wol., rozpraszana po 1795; ekslibris (Wittyg 74) — 7988

Biblioteka Ordynacji Zamojskiej (Bibliotheca Ordinationis Zamosciana), 1811/14-1944, utworzona przez ordynata Stanisława Zamoyskiego w Pałacu Błękitnym w Warszawie ze zbiorów: biblioteki zamkowej (pałacowej), do której po zamknięciu Akademii weszła większość Biblioteki Akademii Zamojskiej (zob.), biblioteki Aleksandra Zamoyskiego, warszawskiej biblioteki kanclerza Andrzeja Zamoyskiego, biblioteki samego Stanisława Zamoyskiego (część pozostała w Klemensowie); nowy gmach wybudowano w 1868; większość BOZ uległa zagładzie w 1939 i w 1944; obecnie BN przechowuje 1769 dz. w 1576 wol. ocalonych starych druków (inkunabuły i druki I poł. XVI w.); zachowane rękopisy przekazano do AGAD oraz do Zakł. Rękopisów BN; supereklibris, ekslibris, pieczęć — 119/a; 53/a, 382/a, 630, 723, 962, 1050, 1083/b, 3225/b, 3271, 3679, 4336/e, 4343, 5109/d, f, 5483/a, 6579, 6685, 6905/b, 7065, 7939/i, 7940/c, 8741/a, 8860, 9118/c, 9211, 9236, 9696/b, 9877

Biblioteka Pinčovskoj Progimnazii zob. Szkoły Pińczowskie – biblioteka

Biblioteka Poturzycka, powstała w Poturzycy (pow. sokalski) z inicjatywy Józefa Kalasanteo Dzieduszyckiego h. Sas (1772-1847), urzędnika i wojskowego galicyjskiego, bibliofila i kolekcjonera; przeniesiona 1857 do lwowskiego pałacu Dzieduszyckich, siedziby Włodzimierza Dzieduszyckiego, s. Józefa (1825-99), przyrodnika, etnografa, również zbieracza książek; ok. 1925 liczyła 50 tys. wol.; w 1939 r. przejęta przez Ukraińską Akad. Nauk; część druków i rękopisów znajduje się obecnie w Bibliotece im. Ossolińskich we Wrocławiu; ekslibris, pieczęć (Wittyg 123) — 2410, 2613, 5493, 6230, 6550, 7129/b

Biblioteka przy Sądzie Apelacyjnym zob. Biblioteka Sądu Apelacyjnego

Biblioteka Publiczna przy Królewskim Uniwersytecie Warszawskim, utworzona 1817 przez połączenie Biblioteki przy Sądzie Apelacyjnym ze zbiorami Liceum Warszawskiego oraz Szkoły Prawa i Administracji; otwarta na mocy postanowienia namiestnika Zajączka 24 III 1818, zamknięta przez władze carskie po upadku powstania listopadowego 1831, wywieziona do St. Petersburga (90 505 wol., w tym 4718 inkunabułów; pieczęć: Sigillum Bibliothecae Publicae Varsaviensis — Wstęp s. 14, 16-22, 33, 42; 4221/d, 10374/b

Biblioteka Publiczna w Rakowie (Bibliotheca Publica Racoviensis), zał. przy Akad. Rakowskiej (Academia Bonarum Artium) istniejącej w 1602-38; szkoła średnia braci polskich zorganizowana przez Jakuba Sienieńskiego, mimo wysokiego poziomu nauczania bez praw akademickich, w okresie rozkwitu 1616-30 ok. 1 tys. uczniów ariańskich i katolickich — 1200/d

Biblioteka Rady Miejskiej Gdańska (Bibliotheca Senatus Gedanensis), powstała 1596 z fundacji Jana Bernarda Bonifacio, markiza Orii (1591 r. – 1300 dz.); zbiór wzbogacony przez kupno, dary i zapisy testamentowe, jeden z największych i najcenniejszych w Rzeczypospolitej, liczył w XVII w. 12 tys., w XVIII w. 26 tys. wol.; 3 ekslibrisy, 5 superekslibrisów (Dzienis 16, 16a-b, 17, 17a-d), katalogi z XVII i XVIII w.; po 1793 Biblioteka Miejska (Danziger Stadtbibliothek), od VI 1946 otwarta dla czytelników jako biblioteka publiczna, od 1955 jej oddział naukowy włączony jako Biblioteka Gdańska do sieci PAN — 1451, 1821, 3470, 4505/c, 4926, 5266/d, 5678/d, 6280, 6513, 7867, 7935/a, 7949, 7949, 8702/c, 9799/c, 9930/e, 10502, 10514, 10515

Biblioteka Rady Stanu, organu władzy Królestwa Polskiego, 1815-41, 1861-67; egzemplarz obowiązkowy 1819, ok. 16 tys. wol. wywieziono do Petersburga 1832; pozostały księgozbiór włączony do Biblioteki Głównej; ekslibris, pieczęć — 6138/b

Biblioteka Radziecka w Poznaniu, istnienie potwierdzone w I poł. XVI w.; kupowano głównie dzieła prawnicze, gromadzono druki poznańskie i liczne dary, częściowo odwzajemniane podarunkami (ich cenę zapisywano w rachunkach miejskich) oraz legaty; inwentarz z 1874 liczy 530 dz.; superekslibris 1546-48 (Olejniczak J., *Herb miasta Poznania*, il. 7) — 9181

Biblioteka Radziwiłłów – Biała Podlaska (Bibliotheca Arcis Bialensis), zał. przez Michała Kazimierza (1625-80) i jego żonę Katarzynę z Sobieskich; powiększona przez Annę Katarzynę z Sanguszków (1676-1746), żonę Karola Stanisława (zob.) ordynata nieświeskiego, wcielona przez nią do Biblioteki Radziwiłłów w Nieświeżu (zob.) pod nazwą „oddział bialski” i uposażona sumą kilkuset czerwonych złotych rocznie na zakup książek; katalog — 2052/e, 4733/a, 8565/a, 8566/a

Biblioteka Radziwiłłów – Nieśwież (Bibliotheca Ducalis Radivilliana Nesvisiensis), zał. przez Mikołaja Krzysztofa zw. Sierotką (1549-1616, zob.), pierwszego ordynata nieświeskiego; odziedziczona po ojcu Mikołaju Krzysztofie zw. Czarnym, wzbogacona o zbiory brata kardynała Jerzego oraz syna Zygmunta Karola, wojew. nowogródzkiego, powiększona przez Annę Katarzynę z Sanguszków o bibliotekę Radziwiłłów z Białej, wzbogaćca przez zakupy i dary; kilka ekslibrisów (Wittig 58; Kisarauskas 390a), katalog z 1651 r. (743 poz.); wywieziona do Petersburga 1772 (ok. 20 tys. wol.), włączona do Biblioteki Rosyjskiej Akademii Nauk (BAN) jako odrębna kolekcja, potem rozproszona: w 1813 r. przekazano 2545 wol. bibliotece uniwersyteckiej w Moskwie, w 1829 r. część teologiczna i prawnicza darowana uniwersytetowi w Helsinkach; katalog druków polskich (wyd. Petersburg 1999 i 2005) notuje ponad 500 poz. — Wstęp s. 23; 100/a, 2052/e, 3622/b, 5578, 6145, 6929, 7643, 8566/a, 8566/a, 9274

Biblioteka Rządowa – Warszawa, 1834-61, po zamknięciu i konfiskacie zbiorów Biblioteki Publicznej przy Królewskim Uniwersytecie Warszawskim w Pałacu Kazimierzowskim pozostało ok. 40 tys. wol.; przejęcie pozostałości zbiorów Towarzystwa Przyjaciół Nauk (zob.); prawo do egzemplarza obowiązkowego — 5570

Biblioteka Saratovskiego Gosudarstvennogo Universiteta im. N.G. Černyševskiego, uczelnia zał. 1909; pieczęć — 755, 1264

Biblioteka Sądu Apelacyjnego – Warszawa, zał. przez Feliksa Łubieńskiego (zob.) jako biblioteka publiczna 1810, przekształcona w Bibliotekę Senacką 1841(zob.), wcielona do Biblioteki Głównej 1862 (zob.); pieczęć, tłoczenia (sygn. il. 18 w t. 1, cz. 1) — Wstęp s. 15-16, 23-24; 13, 118; 373, 420, 500/c, 839, 1361, 1368/b, 1760, 1804, 1810, 2245/a, 2305, 2361, 3507, 3670/d, 4177, 4179, 4503/b, 4949/a, 5263, 5390/a, 5830, 6187, 6287, 6346/c, 6396, 6749, 7157, 7210, 7219, 7274, 7280/b, 7615/b, 7663, 7667, 7705, 7716, 7950, 8090, 8548, 8764, 9579, 9580/a, 9804/b, 9853, 10288

Biblioteka Seminarium Języka Polskiego zob. Instytut Języka Polskiego UW

Biblioteka Seminarium Prawa Publicznego Szkoły Nauk Politycznych w Warszawie; pieczęć, XX w. — 1379

Biblioteka Senacka – Warszawa, 1841-62, powstała ze zbiorów Biblioteki Sądu Apelacyjnego (zob.) po przejściu jego kompetencji przez Departamenty IX i X rosyjskiego Rządzącego Senatu 1841 — 13, 118; 373, 420, 1804, 1810, 2245/a, 2305, 3670/d, 4177, 4179, 4733/b, 5263, 5830, 6287, 6346/c, 6396, 6749, 7210, 7219, 7274, 7280/b, 7615/b, 7663, 7705, 7716, 7950, 8548, 8764, 9579, 9804/b, 9853, 10338

Biblioteka Smoleńskich przy kościele Ducha Św. – Kraków, (Bibliotheca Smolensciensis ad S. Spiritum) zał. przez Szymona Smoleńskiego h. Zagłoba, dziekana kurzelowskiego i jego braci zmarłych przed 1635, przekazana kościołowi Ducha Św. w Krakowie — 152

Biblioteka Synodalna Warszawskiego Ewangelicko-Augsburgskiego Okręgu Konsystorskiego (Bibliotheca Synodalis Evangelico-Augsburgensis), drukowany katalog z 1903 opracowany przez ks. Augusta Lotha zawiera 1407 dzieł; pieczęć XX w. — 1066

Biblioteka Synodu Ewangelicko-Reformowanego w Królestwie Polskim, synod do zarządzania Kościołem ewangelicko-reformowanym przywrócony w Królestwie Polskim 1849; księgozbiór gromadzony w Warszawie od 1776 r., później wzbogacony o dary, m. in. wdowy po ks. J. Spleszyńskim (500 wol.) i ks. A. Diehlu (zob.); na pocz. XX w. liczył 3746 wol., zdeponowany w BUW w 1945; dwie pieczęcie (nalepki sygn. il. 3 w t. 2) — Wstęp s. 29; 76; 540, 723, 947, 962, 1050, 1059, 1063, 1073/d, 1076/b, 1078/a, c, 1080/d, 1082, 1083/a-b, e, 1084/c, 1163/a, 1214, 1259, 1260, 1292, 1540, 1564, 1826, 1828, 1829, 1837/a, 1840, 1849, 2328, 2617, 2879/a, 2879/b, 3156/a, 3225/b, 3620, 3679, 3922, 3925, 3963, 4287/b, 4336/e, 4343, 4501/b, 4505/g, 4649, 4658, 4697, 4921, 4990, 5107/a, 5109/d, f, 5270, 5273, 5348/c, 5495/e, 5638, 5981/a, 6012/b, 6016, 6068, 6070, 6073, 6074, 6075, 6076, 6080, 6092/a, 6148, 6340, 6342, 6579, 6685, 6745, 7197/a, 7233/b, 7425, 7896/b, 7897/b, 7898/b, 7900/b, 7930, 7939/i, 7940/c, 7991, 8026, 8043, 8415, 8456, 8709/a, 8725, 8736/a, 8860, 8881/d, 8900, 8919, 9034, 9118/b, 9176, 9205/b, 9236, 9386, 9474, 9494, 9696/b, 10347/c, 10374/g

Biblioteka Synodu Wileńskiego Ewangelicko-Reformowanego, zał. jako biblioteka zboru 1557, spalona 1611, od 1641 przechowywana w Owancie Radziwiłłowskiej, potem w Kiejdanach (w gimnazjum ewangelickim) i Słucku od 1837, w 1864 r. powróciła do Wilna; w XIX w. wchłonęła księgozbiory niektórych zborów, w 1932 r. liczyła ok. 9500 dzieł; dwie pieczęcie — 947, 1260, 1837/a, 1840

Biblioteka Szkolna Wojewódzka Warszawska XX Pijarów zob. Pijarzy – Warszawa

Biblioteka Towarzystwa Naukowego Warszawskiego zob. Towarzystwo Naukowe Warszawskie

Biblioteka Uniwersytetu Wrocławskiego (Bibliotheca Universitatis Viadrinae Vratislaviensis (zob.), Breslauische Universitäts Bibliothek) powstała w 1811 ze zbiorów uniwersytetu jezuickiego we Wrocławiu (Leopoldiana) i przejętych księgozbiorów śląskich klasztorów skasowanych w 1810; 50 procent zbiorów uległo zniszczeniu w 1945; pieczęć — 429/b

Biblioteka Wydz. Lekarskiego Akademii Umiejętności zob. Polska Akademia Umiejętności, Wydz. Lekarski

Biblioteka Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Warszawie zob. Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Warszawie – biblioteka

Biblioteka XX. Czartoryskich – Puławy, istniała już w XVII w., znacznie wzbogacona staraniem ks. Adama Kazimierza (1734-1823) i jego syna Adama Jerzego (1770-1861), polityka,

kuratora okręgu wileńskiego, bibliofila; na pocz. XIX w. biblioteka liczyła ok. 15 tys. wol., 1829/30 zorganizowano w Warszawie wyprzedaż dubletów (ok. 5 tys. wol.); w 1831 r. znaczną część księgozbioru Rosjanie wywieźli do Petersburga, część, która znalazła się w Sieniawie, rodzinnym majątku Czartoryskich, przewieziona potem do Paryża; od 1875 znajduje się w Krakowie (Muzeum XX. Czartoryskich); pieczęć (Dublet Biblioteki Puławskiej), XIX w. — 152, 2636/a, 4728/d, 5679/c, 5680/d, 8565/g

Biblioteka XX. Czartoryskich – Sieniawa (rodowy majątek w zaborze austriackim), w l. 1831-76 gromadzono tu i udostępniano zbiory puławskie; bibliotekarz Karol Druziewicz — 6346/a

Biblioteka Zahieniecka, zał. 1862-68 w majątku Zahińce na Podolu przez Bolesława Starzyńskiego (1834-przed 1913), który cenny księgozbiór odziedziczony po przodkach (m.in. pradiadku Antonim Urbanowskim z Horodźca) wzbogacił własną kolekcją; biblioteka liczyła 16 tys. wol.; superekslibris grzb. z h. Doliwa — 7231/c

Biblioteka Załuskich (*Augustissimae Maiestatis Regiae et Reipublicae Bibliotheca Załusiana*), zał. przez braci Andrzeja Stanisława i Józefa Andrzeja Załuskich (zob.), otwarta dla publiczności 1747, wywieziona do Petersburga 1795; nieliczne partie zwrócone 1840-42 i 1863 Bibliotece Głównej (BUW) oraz rewindykowane 1923 i przekazane Bibliotece Narodowej, zniszczone niemal w całości w 1944, część rozproszona — Wstęp s. 50-52; 216/b, 2052/d, 3813, 4127, 4128, 4159/b, 4600/a, 4934, 5534, 6112, 7332, 7333, 7370, 7526/c, 8111/b, 8138/c, d, 8383, 9052/b, 9190, 9379, 9849, 10437

Biblioteka Zamojska zob. Biblioteka Ordynacji Zamojskiej – Warszawa

Biblioteka Zamoyskich – Kozłówka, biblioteka pałacowa ordynacji Zamoyskich (zatwierdzonej w Petersburgu 1903), utworzona przez I ordynata Konstantego (1846-1923), s. Jana i Anny z Mycielskich; obejmowała zbiory jego rodziców, własne oraz bliższych i dalszych krewnych oraz od 1879 księgozbiór po Walentym Baranowskim, biskupie lubelskim; w chwili śmierci I ordynata liczyła ok. 10 tys. wol., zachowało się 4671 poz. (7362 wol.), w tym 620 starych druków — 5259

Biblioteka Zboru Ewangelicko-Augsburskiego w Warszawie, parafia erygowana 1775, przywilej na budowę świątyni 1777, poświęcenie kościoła Trójcy Św. 1781; całkowite niemal zniszczenie 1944/1945; kilka pieczęci — 5982/b

Biblioteka Zboru Ewangelicko-Reformowanego Warszawskiego, gromadzona od 1776 (podobnie jak Biblioteka Synodu, zob.), depozyt w BUW w lutym 1945; dwie pieczęcie — 76, 119/a; 540, 723, 1050, 1063, 1073/c-d, 1076/b, 1078/a, 1083/a-b,e, 1084/c, 1259, 1260, 1292, 1540, 1564, 1825/b, 1829, 1837/a, 1840, 1846, 1849, 2328, 3156/a, 3225/b, 3679, 3922, 3925, 3963, 4287/b, 4336/e, 4343, 4501/b, 4658, 4697, 4921, 4990, 5107/a, c, e, 5109/d, f, 5273, 5348/c, 5482/a, 5495/e, 6148, 6334, 6342, 6579, 6685, 6802, 6905/b, 7197/a, 7233/b, 7425, 7939/i, 7940/c, 7991, 8043, 8709/a, 8724, 8860, 8881/d, 8900, 9118/b, 9118/c, 9176, 9205/b, 9236, 9386, 9494, 9696/b, 9877

Bibliotheca [...] *Dioecesis* [...], XVI w. — 30, 1104

Bibliotheca Academiae Francofurtianae (*Liber Bibliothecae Academiae Francofurtianae*), uniwersytet we Frankfurcie n. Odrą (*Alma Mater Viadrina*) czynny w l. 1506-1811; powstał jako pierwszy uniwersytet w Brandenburgii na mocy przywilejów papieża Juliusza II i elektora Joachima I. Biblioteka zał. krótko po 1516, w 1659 pierwszy bibliotekarz – Jonathan Le Clerq. Obok biblioteki uniwersyteckiej w Królewcu, jedna z największych w Prusach; drukowany katalog 1676 i 1706. Zamknięta razem z uniwersytetem; wówczas jej księgozbiór liczący ca 28 tys. wol. przeniesiono do nowopowstałej biblioteki uniwersy-

teckiej we Wrocławiu (zob. Bibliotheca Universitatis Viadrinae Vratislaviensis); ekslibris (Warnecke, s. 67) — 9149, 10556

Bibliotheca Academiae Zamoscianae zob. Biblioteka Akademii Zamojskiej

Bibliotheca Academica – Greifswald (Gryfia), uniwersytet fund. 1456, biblioteka zał. 1603/1604, początek dały księgozbiory wydziałów prawa i sztuk oraz biblioteka kościoła św. Mikołaja, uzupełniana darami mieszczan i prof. uniwersytetu, w XIX w. książkami kasowanych klasztorów Pomorza — 1345, 1659, 1695, 5466/a, 7132, 9786, 10158, 10159

Bibliotheca Arcangelina zob. Golicyn Dmitrij Michajłovič

Bibliotheca Arcis Białensis zob. Biblioteka Radziwiłłów – Biała Podlaska

Bibliotheca Bremensis, utworzona m.in. z kolekcji cesarza Henryka III Salickiego, darów mieszczan i uczonych jako biblioteka miejska 1660; w 1939 liczyła 284 tys. wol., w tym 218 inkunabułów i ponad 1,5 tys. rękopisów; zniszczona w czasie II wojny, po 1945 r. Staats-und Universitätsbibliothek Bremen; pieczęć (w t. 2-3 mylnie: Bibliotheca Eb[...])len-sis) — 1500, 2013, 4134

Bibliotheca Codnensis zob. Sapieha Jan Fryderyk Łukasz

Bibliotheca Colbertina zob. Colbert Jean-Baptiste

Bibliotheca Conventus maioris Leopoliensis zob. Karmelici trzewickowi – Lwów

Bibliotheca Corporis Christi zob. Kanonicy regularni laterańscy – Kraków

Bibliotheca Cortmiliana Cissalpina, XVII w. — 3257, 8502/a

Bibliotheca domus Salviatae, zapewne florenckiej rodziny patrycjuszowskiej Salviati, krewnych Medyceuszów; pieczęć, XVI w. — 12

Bibliotheca Ecclesiae Metropolitanae Magdeburgensis, katedra pw. św. Maurycego i Katarzyny w Magdeburgu, wznoszona 1209-1520, arcybiskupstwo katolickie 962-1540, 1631-38; w okresie Reformacji podległość świeckim administratorom ewangelickim z Brandenburgii; bogata biblioteka przeniesiona do ratusza; superekslibris — 54, 65; 223, 3387, 5237, 6770, 10325

Bibliotheca Eb[...])lensis (mylnie) zob. Bibliotheca Bremensis

Bibliotheca Erberiana zob. Erber Anton

Bibliotheca Foeliana zob. Foetius Stephanus

Bibliotheca Gottschediana zob. Gottsched Johann Christoph

Bibliotheca Gymnasii Elbingensis zob. Elbingensis Gymnasii Bibliotheca

Bibliotheca Gymnasii Nisseni zob. Nisseni Gymnasii Bibliotheca

Bibliotheca Gymnasii Palaeo-Sedinensis (Szczecin), gimnazjum akademickie – Pedagogium Książęce fund. 1541 przez księcia szczecińskiego Filipa I przy kościele NMP w miejsce szkoły katolickiej (istniejącej 1263-1534); reorganizacja 1667, połączenie z Liceum Miejskim 1805-69, po odłączeniu Gimnazjum Miejskiego nazwa: Königlches Marienstifts-Gymnasium; największa szkolna biblioteka prowincji pomorskiej; w 1927 liczyła: 35 tys. wol. książek, 30 tys. broszur, 103 rps. (w t. 1 mylnie także: Bibliotheca Gymnasii Provincialis Sedinensis) — 17, 18, 80, 111, 130; 6, 7, 8, 53/b, 57/b, 71/c, 204, 354/a, 377, 378, 474/a, 550, 896, 925, 930/b, 980, 1122, 1251, 1279, 1367, 1387/d, 1623, 1663, 1880, 1885, 1986, 1987, 1991, 1993/b, 2085, 2155, 2206, 2225, 2229/b, 2383, 2386, 2399, 2501/b, 2515/a, 2518, 2519/b,

2523, 2526, 2529/b, 2545, 2893/c, 2898/d, 2953, 2989, 3148, 3206, 3209/b, 3212/a, 3263, 3274, 3451, 3459, 3488, 3547, 3548/a, 3549, 3550/b, 3579, 3605/b, 3607/b, 3629, 3632, 4065, 4156, 4317, 4519, 4701, 4838, 4840, 4845, 4912/a, 4915, 4920, 4966, 5037, 5087, 5139, 5182/b, 5277, 5368, 5605, 5699, 5700, 5745, 5890, 5891/a, 6105, 6116, 6119, 6122, 6249, 6318, 6362, 6449, 6479, 6721, 6734, 6736, 6737, 6758/b, 6825, 6868/b, 6886, 6938, 6939, 7044, 7143, 7174, 7215, 7216, 7218/b, 7293, 7556/a, 7562, 7567, 7722/b, 7736, 7781, 7834/c, 7844, 7895, 7945, 7946, 7984, 8000, 8038, 8180/b, 8221, 8229, 8250, 8251, 8441/b, 8511, 8527, 8617, 8619, 8636, 8697, 8710, 8750, 8808, 8809, 8833, 8835/b, 8888, 8896, 8897, 8979, 8984, 8989, 9020/a, 9111, 9147, 9214, 9239, 9392, 9438/b, 9459/a, 9483, 9576, 9718, 9719, 9735, 9884, 9886/c, 9889/a, 9947, 9993, 10027, 10092, 10161, 10206, 10518, 10533; 627/b (Add.)

Bibliotheca Gymnasii Regii et Groeningiani (Stargard Szczeciński), Collegium Groeningianum, potem Gimnazjum Petera Gröninga powstałe z jego fundacji 1633, działające do 1947; w XIX w. jedyna naukowa księżnica w mieście; katalog drukowany 1877; pieczęć (prow. nieuwzględnione w t. 1, cz. 1) — 98, 114; 2329

Bibliotheca Gymnasii Regii Joachimici, zbiór gimnazjum zał. 1607 w nowo zbudowanym (w 1604 r.) przez księcia elektora Joachima Fryderyka mieście Joachimsthal, przeniesione do Berlina 1650, do Templina 1912; pieczęć, XVIII w. (Rudomino 174) — 2925/a

Bibliotheca Gymnasii Slucensis (Słuck), szkoła kalwińska zał. ok. 1626 i uposażona przez Krzysztofa Radziwiłła woj. wileńskiego; biblioteka w 1863 r. liczyła 4484 dz. w 7911 wol. — 1837/a, 1840

Bibliotheca Harcuriana, w College d'Harcourt ufund. przy uniwersytecie paryskim przez Raoula i Roberta d'Harcourt XIII/XIV w.; likwidacja kolegium 1794; księgozbiór w 1696 liczył 5800 wol.; superekslibris, XVII w. — 10040

Bibliotheca Hayniana zob. Hayniana Bibliotheca

Bibliotheca Herriana zob. Herr Franciszek Ignacy

Bibliotheca Hertwigiana zob. Hertwig, rodzina

Bibliotheca Herwegiana, może: Herweg Theodor Petrus 1638-96, niemiecki duchowny (w t. 1 mylnie skojarzona z rodziną XVI w. drukarzy i wydawców w Bazylei i Strasburgu) — 342, 6486, 8147

Bibliotheca Imperatoriae Academiae Scientiarum zob. Imperatorskaja Ermitażnaja Inostrannaja Biblioteka – Petersburg

Bibliotheca Imperialis Academiae Scientiarum zob. Biblioteka Imperatorskoj Akademii Nauk – Petersburg

Bibliotheca Lambergiana zob. Lambergen Tiberius

Bibliotheca Lancisiana zob. Lancisi Giovanni Maria

Bibliotheca Lubecensis, biblioteka miejska w Lubece, zał. w l. 1616-26; pieczęć, XIX w. — 3944

Bibliotheca Nova (Zamkowa) – Królewiec, fund. 1529, oddana do użytku publicznego 1540, przez księcia Albrechta (zob.) na potrzeby uniwersytetu, zamknięta w 1810, weszła w skład Königliche-und Universitätsbibliothek w 1827; ekslibris, bogate zbiory, XVI/XVII w. ok. 5 tys. wol., na pocz. XVIII w. 12 tys. wol. — 1267, 4860

Bibliotheca Ochsenhusana zob. Benedyktyni